Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

NĂM THỨ SÁU SỐ 713 — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ BẢY 28 AVRIL 1928

HÃY HÚT
THUỐC DIẾU
HIỆU
JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ, THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

DÉPÔT LÉGAL COCHINCHINE N° 8596

Tình hình một xóm Chàm ở Tây-ninh và một chuyện truyền-khẩu về lịch-sử Chàm

Nguyên ngày xưa người Chàm ở phía Nam Trung-kỳ bị người Annam ta đánh đuổi thì có một bọn mấy ngàn người chạy vào phía tây nam, rồi lập nghiệp ở đó, tức là bọn Chàm Tây-ninh bây giờ.

Bây giờ cả tỉnh Tây-ninh có 3 xóm Chàm ở, mà ở mỗi nơi một xóm, chớ không liên lạc nhau. Họ nói rằng: lúc đầu tổ tiên họ trốn lánh người Annam về ở đó, chỉ rặt một giống Chàm mà thôi, về sau người Annam đến chiếm đất ở chung quanh họ, lần lần càng ngày càng đông thành ra bây giờ Annam ở bao bọc bốn bề, còn họ lọt vào ở giữa, đều đó họ lấy làm khó chịu lắm. Một người Chàm nói cùng tôi rằng: Vì sự người Annam xâm-cư đó, năm bảy mươi năm nay đã có nhiều người Chàm không chịu được mà bỏ đây dời về ở trên miền Sông-Cái (tức là bờ sông Cửu-long); không biết chừng rồi đây chúng tôi cũng dời về ở trên ấy cho luôn.

Người nói chuyện với chúng tôi đó là ở trong xóm Chàm gần sát bên châu-thành tỉnh Tây-ninh.

Năm 1927, tôi có ở Tây-ninh chơi một độ. Một hôm, trong một quán rượu, tôi thấy một người đờn-ông nhỏ thó, da hơi đen, nói tiếng Nam trôi chảy mà dọng hơi lơ lớ, thỉnh thoảng lại pha vài ba tiếng Pháp. Hỏi ra thì anh nầy là người Chàm, có học chữ Pháp và Quốc-ngữ nhiều ít, nhà ở trong xóm Chàm gần châu-thành đó. Liền đó, tôi đến chỗ anh ta ngồi mầy-mà làm quen với y, rồi ngày hôm sau, tôi dậy sớm đi thăm xóm Chàm.

Hôm ấy gặp ngày chủ-nhựt, tôi rủ một thầy giáo quen với tôi cùng đi. Thầy giáo ra ý ngạc nhiên, lấy làm lạ, cứ gạn hỏi tôi đi vào đó làm gì. Đôi bên phân-trần cùng nhau, tôi mới rỏ ra rằng người mình dầu ở sát với xóm Chàm, song ít ai vảng lai với họ, vì họ ăn ở dơ dáy, làm cho người mình thấy mà sinh gớm.

Tuy vậy, thầy giáo cũng nể mách lòng mà đi với tôi. Bắt từ chợ thành Tâyninh đi non một cây số thì đến xóm Chàm. Quả nhiên vào tới xóm họ, thấy quang cảnh khác lắm: đường đi thì thấp hơn trong vườn ở mà đầy những phân bò phân trâu, mình ghê không dám bước mà họ thì cứ đi tự nhiên như thường.

Chúng tôi vào xóm. Cả xóm có độ một trăm nóc nhà, toàn nhà sàng cả, phần nhiều lộp tranh, cũng có ngói một ít. Nhà nào bề ngoài phên xách cũng xệ-xạc, còn trong nhà thì bày-biện bầy hầy, không có thứ-tự gì cả, quần áo chiếu chăn họ cứ đem vắt ra giữa nhà. Trong vườn không hề trồng-tỉa gì, có vườn thì chỉ thấy lơ-thơ một vài bụi chuối, còn thì bỏ hoang, cỏ mọc um-sùm. Đáng lấy làm lạ là vườn của họ không có rào-giậu, cũng không có ngăn, từ vườn nầy qua vườn kia đi thông-thương được cả. Thì té ra về vườn đất, họ không có chia phần và bán cho nhau như ta. Họ lấy đất trong xóm làm của chung, tùy ai muốn làm nhà chỗ nào cũng được, thuế đất thì cứ chan đều cho từng nóc nhà, chia nhau mà nợp. Cái chế độ ấy hay lắm. Nếu vườn đất của họ được mua bán như ta, thì đất cả xóm đó sẻ về mấy tay nhà giàu mua hết, những người nghèo tất chí không chỗ mà ở.

Họ nhắc lại rằng xưa kia tổ-tiên họ vốn có ruộng, chung-quanh xóm đó dễ cày-cấy, song bây-giờ về tay người An nam hết; họ củng không biết được cái gốc-tích tại làm sao mà những ruộng ấy lọt về tay người An-nam, nghĩa-là mua-bán với nhau hay là lấn-cướp của nhau?

Hết thảy người Chàm ở đó chỉ làm một nghề vào rừng kéo gỗ và lấy củi. Họ nuôi trâu bò là để dùng về việc kéo ấy, chớ không phải dùng về việc cày. Cứ như người ở đó nói, thì trong xóm cũng có một vài nhà giàu có, giàu đến năm mươi vạn bạc, cũng là do nghề buôn gỗ cả.

Người Chàm ở đó không biết làm nghề thợ rèn. Cả xóm có ba cái lò rèn của người Annam rèn toàn những rìu, búa, rựa, mác, là đồ để cho họ đẽo gỗ và đốn củi. Thợ rèn ta ở đó lấy giá đồ rèn cao hơn ở các làng An-nam, họ lấy cớ rằng vào đó mà ăn chung ở lộn với người Chàm là một sự bất-kham cho họ, phải được tiền nhiều để bù lại cái đều bất-như-ý ấy.

Người xóm đó nói hai thứ tiếng, khi họ nói với nhau thì dùng tiếng Chàm, khi nói với người mình thì dùng tiếng Nam, dầu đến những đứa con nít cũng nói được hai thứ tiếng như vậy. Cả xóm không có một trường học nào. Cũng không có thầy riêng để dạy chữ Chàm cho nhau, hễ cha anh trong nhà nào biết chữ thì dạy cho con em mà thôi.

Người Chàm có hai thứ tôn-giáo, hoặc theo đạo Phật, hoặc theo đạo Hồi-hồi. Người Chàm xóm nầy hết thảy theo đạo Hồi-hồi.

Chúng tôi đi khắp cả xóm, vào qua một vài nhà, rồi sau hết mới tìm đến cái nhà người đàn ông gặp trong quán rượu bữa nọ.

Người nầy tên là Ch.-hi, có học, hay tới lui với người Annam, nên nhà cửa làm theo kiểu Annam, mà không làm nhà sàng như kiểu Chàm. Trong nhà cũng vẫn dơ bẩn không thứ tự, khách đến, cơ-hồ không chỗ mà ngồi. Y có một người vợ và một đứa con nhỏ. Còn cha y thì bấy lâu đã về ở trên miền Sông-cái. Vì y có biết chữ Pháp một ít, được làm việc trong một sở buôn tây ở Tây-ninh, một tháng được vài chục bạc để nuôi vợ nuôi con.

Người nầy trước đả nói với tôi rằng y biết chữ Chàm khá nhiều, nên tôi đến tìm y, cốt để hỏi về các sách bằng chữ Chàm, coi thử có còn lại chút gì chăng. Y nghe tôi hỏi thì ra dáng cảm-động lắm, tợ hồ như tỏ ra mình là một người dân mất nước mà bị kẻ khác nhắc đến chuyện mất nước! Sau y trả lời cách thật thà cho tôi rằng nguyên nhà y có giữ được một ít sách của ông cha truyền lại, nhứt là các sách lịch-sử Chiêm-thành, song khi cha y dời đi thì khuân theo cả về trên Sông Cái, vì sợ để ở đây có ngày sẽ thất lạc đi. Tôi bèn hỏi vặn anh ta có nhớ chút gì trong sữ, thuật lại nghe chơi, bất kỳ chuyện gì cũng được, thì anh ta hứa với tôi rằng sẽ viết ra trên giấy, mà như thế thì anh ta tưởng là hơn nói miệng.

(*sẽ tiếp*)

C. D.

Người mà đến thế thì thôi!...

Luôn trong mấy số báo gần đây, chúng tôi đã vì cái nghĩa cả của quốc-dân, bỏ cái tình riêng trong đồng-nghiệp, đem ngọn bút vô-tư của một nhà làm báo độc-lập, vẫy vào lọ mực trong sạch của một cái cơ quan tự-do, mà phác họa cái chân-diện-mục của kẻ mại-quốc đồ-tồn kia ra trên mặt tờ giấy tinh-bạc không bận chút hơi đồng, là tờ Đông-Pháp Thời-Báo.

Bao nhiêu cái tư cách đê hèn, cái thủ-đoạn gian-ác của con người tán tận lương tâm kia, bấy lâu như màn che, như sao phủ, như dấu trong buồng kín, như nhét trong hang sâu, thời nay chẳng may đã chương nhiên hiển-hiện, trơ-trụi phơi bày ra ở trước mắt công-chúng, mà suốt Trung-Nam-Bắc ba kỳ, cả quốc-dân hàm mấy triệu, tưởng không ai là không thấy rỏ cái mặt đã-côn danh, cái lòng bạn quốc....

*Cái tư-cách của một người học-thức mà **như thế**, tưởng càng bươi ra **càng khiến cho** người ta bịt mũi; cái **tâm-địa** của một **người học-thức mà như** thế, tưởng càng nhắc tới càng khiến cho người ta bưng tai!*

Ôi! người mà đến thế thì thôi... Nhưng thôi làm sao đặng?

Đã biết rằng không ai lại đi cầm gươm mà chém thây ma chết nhưng phải biết có làm cái thây chết mà ta cần phải chôn lấp cho sâu, vì nếu không chôn sâu, thì có hại tới đến sự vệ sinh chung của xả-hội.

***Nay chúng ta** đã dòm rỏ cái thây chết ở kia kia:*

Những uế-khí hôi-tanh bốc lên đã đầy mũi, những vi trùng ghê gớm trông thấy mà lạnh mình, nếu chúng ta chẳng vì cái sanh-mạng chung của chủng-tộc, kẻ mai người cuốc, rủ nhau mà chôn lấp cho sâu, thì không khéo có ngày cái tử-thi ấy sẽ truyền-độc ra mà làm cho chúng ta phải chết cả tủ!....

D. P. T. B.

Tờ mật ước

của Trương-tác-Lâm với Nhựt-Bổn

Qui đồng-nghiệp Hà-thành Ngọ-Báo ở Bắc có đăng tin rằng:

Trương-tác-Lâm muốn vững bền cái địa-vị của mình ở Mãn-châu, và muốn cho người Nhựt giúp đở để ngăn trở quân Quốc-dân không tiến đánh được, nên vừa rồi đã cùng nước Nhật lập tờ mật ước có ba điều sau nầy:

1.— Phàm những lâm-sản khoáng-sản ở đông-tam-tỉnh đều nhường cho người Nhật khai thác.

2.— Bao nhiêu quyền lợi về việc kiến trúc đường xe lửa ở đông-tam-tỉnh, nhường cho người Nhật tất cả.

3.— Vạn nhứt quân Phụng-thiên phải thua, lui về đông-tam-tỉnh, mà lúc ấy quân quốc-dân tràn đến, thì chánh-phủ Nhật phải tuyên bố rằng: suốt một giải từ phủ Tân-dân đến Phụng thiên là chổ địa-điểm trung-lập.

Trái hẳn với Trung-lập-báo!

Xưa nay chánh-phủ Xiêm thường năm vẫn có trợ-cấp cho các tờ báo Chữ Anh ở Bangkok luôn.

Mới rồi có một tờ báo Anh tên là « Daily Mail » (Le Courrier Quotidien) viết thơ cho quan thượng-thơ ngoại-giao-bộ của Xiêm để từ-khước hẳn món tiền trợ-cấp thường-niên của Chánh-phủ. Trong bức thơ có câu rằng:

« Tệ-báo thiết-tưởng sự lợ cấp tiền và sự nhận tiền trợ-cấp, hai sự đều không ngay thẳng cả »

. . . . .

Ở Xiêm thì vậy, còn ở Saigon đây thì lại khác: ông « Nguyễn-phú-Khai », là chủ-nhiệm báo « Trung Lập » đặt chuyện vu-cáo đồng-bào, để xin cho « Trung-Lập » mỗi năm 24 ngàn đồng (24 000$) mà chánh-phủ cũng không chịu!

Sự đời lắm lúc nghỉ cũng nực cười nhỉ? Kẻ thì người ta đem của đến dâng cho cũng không thèm lấy, còn kẻ thì lại chực lạy mà lấy mà người ta cũng không thèm cho!..

Ông Nguyễn phú-Khai nghĩ sao? Qui đồng nghiệp Trung-lập-Báo nghĩ sao?

Phong-trào đình-công ở Ấn-độ

Trước kia bổn-báo đã đăng tin rằng phong-trào đình-công ở Ấn-độ đương sôi nổi dữ lắm; ở mấy nhà máy sợi ở Bombay có đến 32 ngàn thợ đình-công.

Nay lại mới hay tin rằng ở thành-phố *Mahalbaleshouar* vừa rồi có ba nhà máy sợi phải đóng cửa, số thợ-thuyền đình-công tổng cả tới 80 ngàn người.

Nghề dệt-dùng là nghề đại lợi cho người Anh ở Ấn-độ, mà nay bổng có phong-trào đình công dữ dội như thế thì người Anh bị thiệt hại nhiều lắm.

Hình như ông *Ghandi* cũng có can cập đến việc nầy thì phải, vì trước kia ông đã định đến 15 Mai này thì đi qua Âu châu, nhưng nay vì cái tình-thế ngày-cấp ấy nên người ta bắt ông phải huởn cuộc viễn-du của ông lại,

Phát mãi tài sản

của Viên-thế Khải

Báo **Tàu đăng** tin rằng chánh-phủ **Quốc-dân** định phát-mãi tài-sản của Viên-thế-Khải và của người bà con Viên là Viên Niên Kuen (?) để lấy tiền cứu giúp cho nạn-dân ở Hồ-Nam. Nghe như tài-sản ấy tổng-cọng đến sáu chục ngàn đồng (60 000$).

73 NĂM CÔNG NGHIỆP

Đây là hình ông David *là người thợ hớt tóc già nhứt ở nước Pháp bây giờ. Ông làm nghề thợ cạo đến nay đã được bảy mươi ba năm trời.*

Câu chuyện hằng ngày

BỨC THƠ
NGỎ VỚI ÔNG DIỆP VĂN-KỲ

Saigon, le 15 Avril 1928

Ông Đỗ-Khải-Hoàn chủ-nhơn Hải-Hồ Thơ-xả gởi cho ông Diệp-Văn-Kỳ Chủ-bút Đông-Pháp Thời-Báo.

Thưa ông,

Tôi xin hỏi ông rằng: Tại cớ gì mà ông không đăng bài tôi trả lời ông Phiêu-Linh-Tử là người biên-tập trong qui báo đã vì sự nghe tin không đúng mà làm hại đến phẩm giá của tôi. Tôi trông đợi trót hai kỳ báo ngày 1er Avril và ngày 14 Avril 1928 mà cũng không thấy bài phản kháng ấy in ra.

Vậy chớ Đông-Pháp Thời-Báo đả tự xưng là báo của dân xứ Đông-Pháp, người làm báo đả lấy công tâm làm việc cho quốc-dân, mà ông lại dung túng cho một hạng người chỉ cầm cây viết mà vu thất cho người ta như thế hay sao? Việc chậm in bài của tôi nếu vì trong tòa soạn nhiều bài quá thời chẳng nói làm gì, bằng ông làm thinh mà chẳng cho tôi đáp lại, thời tôi dám cả quyết rằng báo Đông-Pháp không phải là báo của dân Đông-Pháp, vì dân Đông-Pháp chẳng bao giờ lại công-nhận một tờ báo như thế.

Thưa ông, ở đời kẻ lớn thời có phẩm giá lớn, người nhỏ thời có phẩm giá nhỏ, không ai có quyền gì mà phạm đến phẩm giá của người ta được, cho nên dầu hèn nhát như tôi, tôi cũng không thể ngồi yên, đem lòng bác ái tha thứ cho một kẻ nào đã phạm đến phẩm-giá của tôi. Còn kẻ nào muốn dùng thế lực của mình mà phạm đến phẩm giá của tôi, thời tôi xin dơ tay lên trời mà thề rằng: Tôi sẻ dùng hết cách mà bảo tồn lấy nhơn phẩm của tôi DẦU ĐỔ MÁU dầu phạm VÀO ĐẠO LUẬT NÀO, tôi cũng không kiêng nể.

Thôi ít lời để ông rỏ, và tôi mong rằng ông sẽ đem hết công tâm làm nghĩa vụ, chớ để cho cái báo Đông-Pháp phải tiếng xấu với đồng-bào mà uổng lắm.

HỒ-HẢI THƠ-XÃ
Xã-trưởng ĐỖ-KHẢI HOÀN
63, Rue Pellerin Saigon
kính thơ

TRẢ LỜI VẮN TẮT

Bức thơ trên kia, tên *Đỗ-khải-Hoàn* nào đó, tuy không gởi đến bổn-báo, nhưng đả in trong một tờ giấy gọi là *Tờ Chân-tri* (?!) *của Hồ-Hải thơ-xả* (!!!), rải cùng trong thành-phố Saigon ..

Mới nghe tới đây các bạn độc-giả cũng đả thấy cái thủ đoạn hèn mạt của tên Hoàn!...

Bức thơ ấy tuy là tên Hoàn muốn ngỏ với bổn-báo chủ-nhiệm, nhưng mà câu chuyện trong thơ là câu chuyện quan-hệ cho tôi, nên tôi xin thay bổn báo chủ-nhiệm mà trả lời. Vả lại đối với pháp luật cũng vậy, tôi vẫn có quyền đởm-nhận trách nhiệm những bài tôi ký-tên ở báo Đ. P., trừ khi nào tôi muốn ẩn tên, thì bổn-báo chủ-nhiệm mới phải nhận thế. Sự đó là thường lắm, nhưng sở dĩ tôi phải nói rõ, là cốt muốn để riêng cho tên Hoàn hiểu. Nay tôi trả lời, và chỉ trả lời rất vắn tắt cho tên Hoàn:

1· — Tại làm sao mà bổn-báo không đăng bài trả lời (?) của tên Hoàn? — Tôi đả nói rõ trong số báo 709 ra ngày thứ năm 19 Avril 1928 rồi. Khuyên tên Hoàn cứ lật số báo ấy ra, xem lại nơi mục *« Câu chuyện hằng ngày »* sẽ thấy . . .

2· — Tên Hoàn nói rằng nếu báo Đ. P. không đăng bài của tên Hoàn thì quyết chẳng phải là một tờ báo của dân Đông-Pháp! — Một nhân vật như tên *Đỗ-khải-Hoàn*, dầu có sung-bái chúng tôi, chúng tôi cũng không cần, mà cừu thù chúng tôi, chúng tôi cũng chả sợ. Miễng chúng tôi đừng như ai nay xin tiền chánh-phủ, mai bán đứng quốc-dân, thì cho dầu một trăm tên *Đỗ-khải-Hoàn* chúng tôi cũng không thèm giới ý, rửa là mới một tên!

3· — Tên *Hoàn* nói rằng chúng tôi đả phạm đến phẩm-giá tên Hoàn, vậy chúng tôi biểu tên Hoàn cứ việc đi kiện thế diện đi. Nay tên Hoàn không muốn kiện, lại « dơ tay lên trời » thề thốt như mấy mụ bán-cá ngoài chợ Bến thành rằng: *« Tôi sẽ dùng hết cách mà bảo-tồn lấy nhơn-phẩm của tôi: « Dầu đổ máu, dầu phạm vào đạo luật nào, tôi cũng không kiêng nể ».*

Ấy, lời lẽ rành rành như thế đấy, tên Hoàn tuyên-cáo rằng « Không thèm kiêng nể một đạo luật nào ở trong xứ nầy cả » . !

Đối với cái tên đau thuộc về đảng VÔ-CHỦ đó (*anarchiste*), chúng tôi thiết-tưởng quyền *Tư-pháp* ở bổn-xứ không lẽ mà ngồi yên. . . . .

Riêng về phần tôi, thì tôi xin nói thiệt với tên Đỗ-khải-Hoàn rằng: Nếu tên ấy quả đả chán đời, thì cứ lại kiếm tôi ở tòa báo Đông-Pháp số 96 đường Mac-Mahon, bất-kỳ ngày nào, sáng từ 9 giờ đến 11 giờ, chiều từ 4 đến 5 giờ; không thì cứ đi ngay đến nhà riêng của tôi ở đường *Faucauld số 84*.

PHIÊU-LINH-TỬ

Trung-Hoa cận tin

Tin Thương-cảng 24-4-28.

Sau khi đã lấy đặng Duyên-Châu thì hai đạo quân thứ nhứt và thứ nhì của quân Bắc-phạt đã liên-hiệp nhau lại mà tiến-công. Hôm qua đã lấy đặng Thái-an rồi; chắc nội ngày hôm nay sẽ kéo đến Tế-Nam. Quân Phụng-Thiên kéo lui về Đức-châu.

Quân đội của Nhựt-bổn ở Thiên-tân đã kéo lên đến Tế-Nam rồi. Chánh-phủ Quốc dân đương đề khởi việc kháng-nghị

— Ở Quảng-châu đã quyết-nghị việc tổ-chức lại chánh-phủ của hai tỉnh Quảng.

Tin Thương-cảng ngày 25-4-28

Quân Phụng-thiên ở Thái-An đã bị quân Cách-Mạng đánh tan vỡ gần hết. Trương-tôn-Xương trốn chạy qua Thanh-đảo.

— Hai đạo quân thứ nhứt và thứ nhì của quân Cách-Mạng đã liên-hiệp làm một, do Tướng giới-Thạch thân-suất để tiến-công Tế-Nam.

— Trương-tác-Lâm khiến đem đại quân Hắc-Long-Giang để phòng-ngự phía đường Đức-châu.

— Chánh-phủ Bắc-kinh cũng kháng-nghị lại việc Nhựt bổn kéo quân-đội đến trú ở Sơn-đông.

— Phong-trào bài-Nhựt ở Hạ-Môn vẫn còn giây dưa mãi.

Tin Thương-hải 25-4-28.

Chánh-phủ Quốc-dân thông-cáo rằng sau khi Tế-Nam đã bị quân Cách-mạng chiếm cứ thì bọn Nhựt-kiều ở Tế-Nam đã tổ-chức một đội-quân Nghĩa-dõng, tay cầm gươm súng, để giúp binh Nhựt bảo-hộ tài-sản của người Nhựt.

Hôm nay bài xả-luận « Lấy người giữ đất Nam-Việt » của ông Ngô-tất-Tố, bị sở kiểm-duyệt xóa tất.

CUỘC NGHĨA QUYÊN

giúp đồng-bào ở tỉnh Thanh-hóa

Kể từ khi tỉnh Thanh-hóa bị cái nạn thủy tai về sau, trăm dân đồ khổ, nhà cửa điêu tàn, cơm chẳng đủ mà ăn cho no lòng, áo không lành mà mặc cho ấm cật, cái cảnh trạng thật rất thương tâm thảm mục, khiến cho ai là người rõ câu: « Nhiễu điều phủ lấy giá gương... » nghe thấy mà chả buồn lòng, chả mong ra tay tế độ!

Bởi vậy cho nên, trên các báo chương vừa cổ-động thì đã thấy anh em đồng-bào ngoài Bắc trong Nam tùy gia vô hữu, kẻ ít người nhiều, một nắm khi đói hơn một gói khi no, đồng tỏ ra một lòng sốt sắng: Cứu nhau trong cơn hoạn nạn, giúp nhau trong lúc ngặt nghèo, cái cử chỉ ấy thật rất đáng khen, đáng kính!

«Mieux vaut tard que jamais». Thà có mà muộn hơn là không ngơ

Gần đây quí thầy tùng-sự tại Pháp-Huê Ngân-Hàng cũng vì nỗi tay đứt ruột xót « Người trong một nước phải thương nhau cùng » cùng chung đậu được một số bạc là 57$50. Vừa gởi ra cho quan Công-sứ tỉnh Thanh-hóa ngày hôm nay là 28 Février 1928. Số bạc ấy tuy rất ít-oi nhỏ mọn, nhưng đầy những ý nghĩa đậm đà thâm thiết nên tôi rất vui lòng mà đăng lên báo chương cho đồng-bang tri liễu.

HỒ CÔNG-LONG
Banque Franco-Chinoise
cẩn bạch.

QUÍ THẦY HẢO-TÂM LIỆT DANH NHƯ SAU NẦY:

Huynh van Giai	5$
Hồ công Long	4
Nguyễn van Do	3
Hoàng dinh Kinh	3
Nguyên ngọc Chan	2
Lâm van Loi	2
Do duy Nhac	2
Vương van Xai	1
Trần van Mau	1
Huynh kim Tâm	1
Nguyên van Chung	1
Lê van Tap	1
Nguyên van Manh	1
Doan van Do	1
P. v. Da	1
Nguyên van Phung	1
Huynh van Heu	1
Nguyen van Long	1
D. v. Hoa	1
Trần-hung-Thung	1
Ngô van Manh	1
Huynh huu Cong	1
Nguyên van Giao	1
Vo ngoc Lich	1
Paul Dau	1
Nguyên nham Thiên	1
Trần ngọc Tan	1
Nguyên khac Tuong	1
Tran ngoc Tan	1
Vu trong Bach	1
Lê công Kiem	1
Nguyên van Thao	1
Nguyên van Tiêt	1
Tran van Tri	1
Nguyên van Hiep	1
Lâm phi Do	1
Lê van Chuc	1
Trân Thanh	1
Nguyên van Hue	1
Dương van Hue	1
Mua	1
Dương van Dom	1
Nguyên van Khuê	1
Nguyên van Ngo	0 50
Total	57$50

Hỏi ông B. T. M.

Có một người Annam biết cả tiếng Pháp, tiếng Tàu (*Quảng-đông* và *Bắc-kinh*) tiếng Xiêm và tiếng Hồng-mao nữa, mới mở một lớp dạy ban đêm tại Saigon.

Anh em ai có chí muốn học biết một vài thứ tiếng nước ngoài, xin cứ hỏi ông Bùi-Thế-Mỹ ở Đông-Pháp Thời-Báo.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

MẤY ÔNG CHỦ XE HƠI

Nên lại hảng «BERLIET» GARAGES INDOCHINOIS

Sô I đường Lefèbvre Saigon mà lựa, có nhiều kiểu xe mới lạ. Mới có thứ xe Grand Tourisme 4 và 6 cylindres; và châssis Industriels 1800 kgs avec frein-avant và servo-frein.

Câu đối kỷ-niệm

Saigon, le 25 Avril 1928.

Kính ông chủ-bút,

Lâu nay trên mặt báo Đông-Pháp thường hay đăng những thi, hoặc đối của đồng bào ta chúc mừng cho cụ Bố Nguyễn-Bá Trác ở Trung-kỳ, lần lượt chưa rồi, mà nay lại thấy đăng tin M. Ng - Phú-Khai cũng một nhà chí-sĩ ở Nam-kỳ, hiện thời ai cũng dư biết; mới rồi đây nghe tin ông có duyên gần gủi hơi tây thổ-thể những dều ích nước lợi dân gi đó. Ôi! Hồng-phước của ông như thế, lương-tâm của ông như thế, chúng ta há không có một chút dấu-tích gì, để mừng thầm cho nước nhà ta đồng-thời sinh-xuất được hai ông chí-sĩ?... Bắc, Nam, đâu cũng chung một mối tình, vậy nên tôi chẳng nệ lời thừa ý thiếu, góp nhóp nên câu gọi là chúc mừng hai ông, xin ông chủ-bút nhuận-chính lại rồi đăng giùm cho. ...... Cám ơn.

Nay kính.

CÂU ĐỐI

Trung-kỳ ông Bá-Trác, Trung-Lập chủ Phủ-Khai, lo việc nước, trả ơn Vua, Nam, Bắc dã từng nghe nồi tiếng. . . . . .

Thượng-quốc bực năng-thần, thượng-lưu tay chủ bút, rật nòi Hồng, in giống Lạc, non sông dầu khéo đúc nên người!.........

Lô-Sĩ : TỐNG-PHƯC-PHỔ.

AI TÍN

Bổn-báo mới được tin buồn cậu Lê-tiết-Xuân con của ông Lê-tiết-Thữ là bạn của bổn-báo mới từ trần hôm 23 Avril mới rồi. Bổn-báo xin có mấy lời chia buồn cùng ông Thữ.

B. B.

LỆ ĐỔI CHỔ Ở

Kính cáo cùng chư-vị độc-giả

Khi đổi chổ ở, xin gởi theo hai cắt cò và cái băng cũ, hoặc chổ ở củ để bổn-báo để sự thay đổi trong sổ sách, và tiện việc gởi báo cho các ngài.

ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

Thơ-tín

Phúc hỏi Phúc

Tôi là Vương-quang-Phúc nhơn xem Đ.P.T.B. số 707-708 thấy trong bài Thời sự Vinh-Long « Phải quấy về đâu » của ông Đ.B.Phúc viết, kế mới rồi đây ông bạn tôi là M. Bảy Biền cũng làm việc ở tòa bố Vinh-Long viết thơ hỏi tới chuyện thầy Bảy B. nào cũng ở tòa bố Vinh-Long làm lôi thôi, nên lâu nay người ta phần nhiều nghi cho ông bạn tôi là M. Bảy Biền. Vì người cũng làm việc ở tòa bố, lâu nay tánh tình tốt, không hay làm xằng, nay có nhiều người ngờ vực thì thật là oan quá. Vậy nhờ ông Đ.B. Phúc chỉ rõ tên giùm Bảy B. là ai, hoặc giã ở tòa bố cũng còn một thầy khác tên B. chăng? Mấy lời nhờ ông hồi âm cho biết.

V. Q. Phúc

. . .

Kính cùng liệt vị

Gần đây tôi tiếp nhiều bức thơ của chư-qui đồng-bào, nhứt là ở miệt Saigon-Cholon, gởi tới cần dùng tôi, mà gần một tháng nay phần thì tôi mắc lo sắp đặt công việc nhà, phần thì phận sự ràng buộc không được thong thả như trước, làm tôi phải từ chối với chư qui đồng-bào, thật là một việc vạn bất đắc dĩ vậy. Nay công việc của tôi dâu đó dã được ổn-thỏa rồi. Chư qui đồng-bào ai không chê tôi tài hèn học kém, mà muốn cần dùng, thì tôi sẳn lòng luôn luôn. Vì cái chí nguyện của tôi là muốn giúp ích cho đồng-bào trong muôn một vậy thôi, ngoài ra tôi không chủ ý gì khác nữa.

Vậy bắt đầu ngày 1er Mai 1928, từ 6 giờ tới 8 giờ tối, thì tôi có mặt nhà số 53 Rue Hamelin, còn từ 8 giờ trở lên 10 giờ, tôi ở tại Bá-Lạc Khách-Sạng, phòng số 2 đặng nghinh tiếp.

Xin qui đồng-bào lưu ý.

NGUYỄN-VĂN-NÊN

Ex. Sec. aux Dragages de Mytho

Actuellement à la

Banque Franco-Chinoise

SAIGON.

TẠI TÒA ĐẠI HÌNH

Xứ vụ ngộ-sát trên sở cao-su Bù đốp

Trên sở cao su ở Bù đốp (Thủ-dầu một) có tên Đặng-văn-Chước làm điều dưởng. Va hay bắt buộc những cu-li bịnh trên sở cao-su phải cho va ít nhiều, va mới săn sóc tữ-ế. Ngày 5 Novembre năm ngoái va cũng ăn quen thói củ với hai tên cu-li Thu và Hê, hai tên nầy bèn đem việc ấy mà nói lại với Nguyễn-văn-Hứa làm cai trong sở.

Tên Hứa nghe qua nổi giận bèn lập tức đến kiếm tên Chước mà đánh, đánh cho dã thèm rồi mới dẫn đi qua « cập-rằng » Mồ.

Khi cập-rằng Mồ nghe cớ sự thì cũng giận bèn hạ lịnh trói tên Đỗ-văn-Chước lại mà trừng trị. Đánh thế nào không rõ, mà lúc thả ra, tên Chước đi được vài chục thước thì ngả xuống chết liền.

Vụ ấy đã ra tòa đại hình, vừa rồi đây. Theo như lời của quan lương-y khán tữ thì thì tên Chước thác dây do bởi lá lách bể vì bị thoi vô hông rất mạnh.

Quan tòa hỏi Hứa có chịu đánh thác Đặng-văn-Chước chăng? thì Hứa chối dài rằng mình không có dụng tới mình tên Chước, còn hỏi Nguyễn-văn-Mồ thì va chịu rằng có đánh, nhưng chỉ đánh có một bốp tai mà thôi, không hiểu vì sao Chước lại chết đi, chớ va không có thoi đá chi cã cho đến đổ chết một mạng người.

Mấy người chứng lên khai rằng sau khi tên Chước chết thì tên Hứa trốn mất lấy đó mà suy thì va va tên Mồ đều đồng tội cã thãy.

Theo trong ăn-kết của sở sơn-đầm thì hai tên nầy tánh hạnh tốt và ông chủ sở cao-su ấy cũng chứng chắc rằng trong lúc hai tên nầy giúp việc cho ông thì không có đều chi lỗi lầm.

Quan chưởng-lý Moreau đứng giãy buộc tội rất hẳn hòi, ngài nói rằng tuy biết tên Đặng-văn-Chước là một tên gian giảo song xin tòa chớ quên rằng vụ nầy là một cái án mạng cần phải trừng trị cho hẳn hòi.

Quan trạng-sư Tromeur cải hộ cho hai kẻ bị cáo, lời ngài cải vừa hùng hào mà vừa êm thấm, có lúc nghe bắt cãm động. Ngài tuy còn nhỏ tuổi song thật có tài thiệt biện. Ngài chịu rằng trong hai người bị cáo có một người có tội đánh thác song chớ quên rằng trong đó có một người vô tội, nếu làm án cã hai thì tội nghiệp cho một người vô tội, công lý chưa hề phạt người vô tội bao giờ.

Ngài không xin tòa tha bổng, vì ngài công nhận rằng hai kẻ bị cáo quả có tội giết người, song ngài xin tòa châm chế giãm bớt hành phạt vì là tội ngộ sát chớ không phải cố sát.

Sau khi bãi vô nghị xong, tòa bèn trở ra kêu án cã hai tám tháng tù. Đó cũng nhờ lời cãi của quan trạng-sư Tromeur thiệt giỏi, nếu không thì dã bị một đứa vài năm.

Vụ sang đoạt 20.000 đồng

Tháng Mai năm rồi ông Portail thương gia ở Saigon có tiệm bán sách ở đàng Catinat, xem sổ sách thấy có nhiều cái factures chưa đòi tiền, hỏi han lại rõ rằng mấy cái factures ấy đều có trả tiền rồi, song chưa thấy vô sổ. Ông bèn kêu tên caissier là Nguyễn-văn-Thuận mà cật vấn, thì người ấy khai thật rằng, mỗi lần đi lãnh tiền về, đều lấy mà xài hết, tính ra cũng tới 20.085 đồng.

Trước mặt cò bót và trước mặt quan Bồi thẩm, Nguyễn-văn-Thuận cũng khai thiệt rằng mình cũng có lấy số tiền ấy song chia ba ra, người comptable tính sổ sách tên là Nguyễn-văn-Mít lấy một phần, đặng không biên mấy số tiền ấy vô sổ và Trần Khôn cũng chịu có lãnh một số tiền trong ấy, lại cũng có khai luôn tên Phạm-văn-Dậu, song xét ra không bằng cớ.

Quan trạng-sư Milliand cải cho ông Portail ngài xin bồi thường tiền thiệt hại. Quan Chưởng lý Léonardi xin tòa phải nghiêm trị mấy kẻ bị cáo.

Quan trạng sư Viviès cải cho Nguyễn-văn-Thuận, ngài xin tòa châm chế vì Nguyễn-v-Thuận khai ngay không có dấu diếm chút nào. Ngài lại còn nói rằng Thuận còn nhỏ tuổi chưa biết suy xét thấu của thì ham, lỗi ấy do bởi tên Trần Khôn bày ra cớ sự.

Quan trạng sư Gallois Montbrun cãi cho Trần Khôn và Phạm-v-Dậu còn quan trạng sư Vabois cãi cho Nguyễn văn Mít và xin tòa tha bổng tên Mít.

Tòa kêu án Nguyễn-văn-Thuận ba năm tù, Trần Khôn bảy năm cấm cố, còn Mít năm năm, lại tha bổng Phạm-văn Dậu vì không đủ bằng cớ.

Agents Exclusifs:

Lucien BERTHET & Cie

68, Boulevard Charner

SAIGON

MAC MAHON ...

Mua ... bán ... Thổ ...

Quản lý, ... Nhà ...

... đất ... nương ...

THÔNG TIN TỨC VÀ ...

sở nầy bảo lãnh làm hết cả mọi việc

65, đường Mac-Mahon, Saigon

Giây thép tắt: MACOFFICE Saigon

Xe máy hơi hiệu

ALCYON

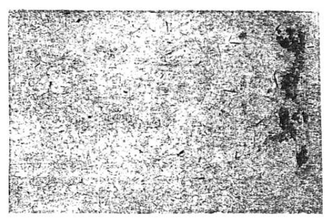

Chạy một cỡ hai mã lực — 2 cấp giá 220 $

Kiểu du lịch — 3 mã lực — 2 cấp — 340

Kiểu du lịch thượng đẳng — 4 cấp — 580

Bán tại hảng L. CAFFORT

Saigon-Namvian

THUỐC CHẾ NƯỚC ĐƯỜNG HIỆU FAMEL

Có để bán trong các hiệu Đại-Dược-Phòng và những tiệm trữ bán thuốc Tây trong Lục-tỉnh

Chớ nên mua quá giá 1$10 một ve

Đại-lý miền Đông-Pháp

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Môn bài 84-90, Đường d'Ormay, SAIGON

Ông Maurice BARBEROUSSE

Nhứt đẳng bào chế tề-sư cựu y-sanh đại Thiện-đường. -- PARIS

Saigon. — Imp. Commerciale, C. Ardin, rue Catinat

Le Directeur-Gérant: Nguyễn-kim-Đính.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

TỐT QUÁ ĐÁNG XEM!!!

Tiệm bán thủy xoàn hiệu con Rồng Vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135, Rue Catinat -:- SAIGON

Tiệm bán thủy-xoàn của ông J. GIUNTOLI đã lập ra trên hai mươi năm nay, quí ông quí bà trong lục-châu ai ai cũng đều biết rẻ thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đủ cỡ hột thứ ba, hột nhận cà-rá từ 15 carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kịp, nên ông J. GIUNTOLI kính mời quí ông quí bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc quí ông quí bà vừa lòng mà chọn lựa

Bijouterie Parisienne

J. GIUNTOLI

Những xe sang trọng

Những xe dề điđu-lịch

Những xe dùng vào việc lợi ích

Những xe camion và tracteur, chở nặng thế nào cũng có

Những xe giắc từ 150 kilo cho tới 10 tấn

các ông muốn mua,

mà được giá rẻ, thì cứ tới hãng

"AUTO-HALL"

Etablissements BAINIER d'Indochine

agents exclusifs de

Citroên — Baillot - Dodge - Latil

Talbot - Unic - Voisin

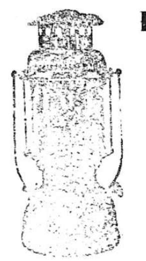

Đèn COLON

Thiệt hiệu mới lại

Đốt bằng dầu lửa

Đốt dề và mau

Tiện lắm có dùng cã Nam-Kỳ

Trữ lại cửa hàng

Trần-quang-Nghiêm

số 200 đường d'Espagne Saigon

KAMPNAGEL

COLONIA

MÁY XAY GẠO

đủ các hạng

FILIPINA

Đại-lý độc-quyền cho cõi Đông-Pháp

S. A. des COMPTOIRS INDOCHINOIS

B. P. 38. — 7, rue Guynemer Saigon, Tél. 516

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

Nam-Kỳ

SAIGON

Đua ngựa Saigon

Chiều chúa-nhựt 9 Avril 1928

Phần thưởng Sultan

Đua trơn 1600m. 180$ ---

Độ bán 350$

Vương-Anh 350, 44 Tía Phụng 300, 38 5
Vang Bầu 200, 38 Phlay Ngang 170, 36
Đạm Phụng 112.0, 34 P. Bonheur 350, 40
Đạm Vân 250, 36 Hong Sam 350 40
Ô-Phụng 3.0 42 Nữ Phụng 350, 38,5
Chobert 350 42

Phần thưởng Haras

Đua trơn 1500m. --- 450$

Hùng Ngọc 35,5 Maury 47
Hồng phước Lợi 36,5 Bonvelet 24,5
Xích Lân 425

Phần thưởng tỉnh Giadinh

Đua trơn 2400m. 1er série 640$

Platine 44,5 Hạt Long 52
Motor 44,5 Brin d'Or 48
Long kim Vân 44,5 Dragon 48

Phần thưởng Portmore

Độ dàng xa 2400m. --- 270 p.

Espoir 43 Victoria 46
Bugatti 50 Blanc Nez 50
Derby 50 Benjamin 50

Phần thưởng Consolation

Đua trơn 2000. - - 270p.

Kilsé 44 Long Nữ 44.5
Phi sang Hồ 50 Inventeur 46
Kim lang Hoa 44,5 Tàu Bay 46
Derby 50 Vang Phụng 46,5
Filon d'Or 50 Rossignol 48
La Reine 48,5 Hong Bay 48
La Lune 44,5

Phần thưởng Ngọc Nữ

Đua trơn 2000m. --- 270 p.

Đạm Sáp 55,5 Ô May 41
Đạm bình Đông 48 Vương-Anh 46
Anh Long 40.

LỜI BÀN

I *Độ thứ nhứt.* --- Đám ngựa chạy độ nầy có gặp nhau rồi hôm 1er Avril : con Ô-may nhứt, con Chobert nhì, con Vương Anh ba (50 kilo). Kỳ nầy con Ô May không chạy thì con Chobert, con Vương Anh không mất phần ăn. Con Vang Bầu cũng khá lại chở nhẹ cũng không thua. Con Ô Phụng chạy vô chừng.

Nên đánh Vương Anh *gagnant* Chobert và Vang Bầu *placés.*

II *Độ thứ nhì.* -- Con Maury hay hơn con Bouvelet nhiều. Hai con nầy sẽ tranh giải nhứt rất kịch liệt. Con Hùng Ngọc cũng khá. Mấy con khác không phần ăn.

Tôi xin chỉ đánh Maury *gagant*, Bouvelet *placé*

III *Độ thứ ba.* -- Ngựa chạy độ nầy đều hay cả mà nhứt là con Hát Long. Con Hát Long vì quẻ nên nghỉ chạy rất lâu. Con Motor mấy kỳ rồi dở tệ. Con Platine kém sức hơn con Long kim Vân ; con Dragon đã ăn hai con nầy rồi.

Nên đánh Hát Long *gagnant* Dragon *placé.*

IV *Độ thứ tư.* --- Con Espoir, con Derby, con Victoria là ngựa hay độ nầy. Con Espoir mới ăn con Victoria và con Derby hôm 15 Avril. Con Blanc Nez cũng hay vậy, song chưa đua đàng xa lần nào. Con Bugatti dở rào lại có tật dâm. Con Benjamin không trông gì ăn được.

Nên đánh con Espoir *gagnant,* con Derby *placé.* --- Hãy coi Victoria.

V *Độ thứ năm.* --- Không lẽ con Derby chạy chồng độ. Con Filon d'Or và con La Reine thường không mất giải nhứt nhì. Con Inventeur không được bền. Con Tàu Bay khá. Con Phi sang Hồ và con Kim lang Hoa nặng chở. Mấy con khác phải thua xa.

Tôi xin chỉ đánh con Filon d'Or *gagnant*, con La Reine và con Tàu Bay *placés.* Nếu không có nghi con Tàu Bay thì đánh con Inventeur.

IV Độ chót. -- Con Vương Anh chạy chồng độ. Con Đạm-Sáp là ngựa hay hơn hết nhưng chở quá nặng thì phải sợ con Ô May. Con Ô May có phần ăn hơn con Đạm bình đông và con Vương Anh.

Nếu đánh con Đạm Sáp *gagnante* thì sợ không có tiền; vậy nên đánh ngược lại: Ô-May *gagnant* Đạm-Sáp *placée.*

Choquan, le 19 Avril 1928

Cẩu Linh Dược

Xin danh y lục Châu hay, là ông nào biết chỉ dùm làm phước:

Tôi có một người mẹ đau cái môi theo tiếng tục thì kêu là miệng bình vôi hay là đau bông súng chi đó.

Cái môi ấy mỗi ngày nó mỗi lở ra và dơm thịt ra một ngày một lớn. Cha tôi và tôi chạy thuốt cũng đủ chỗ nhưng mà không thấy hiệu nghiệm chi hết. Phần mẹ tôi năm nay là 50 tuổi mang bịnh hiểm nghèo ấy, ăn uống không đặng, ăn ròng là cháo không hề ăn cơm với thịt cá chi nó không chịu thì nó hành đau nhứt lắm và hay sanh bịnh đau bụng và đi sông.

Nếu ông mô biết chỉ dùm hay là cam đang cho mẹ tôi lành cái môi ấy thì tôi sẻ đền ơn theo tờ cam đoan ấy. Như ông nào muốn làm phước thì viết thơ cho tôi hay là đăng bài thuốc ấy trên báo, trước là làm ơn dùm cho mẹ tôi và tôi, sau làm ơn cho người nào mang lấy bịnh ấy biết đang chưa cho lành bịnh thì tôi đội ơn muôn ngày.

Madame NGUYỄN-NGHĨA-AN.
Village de Ti sanh-thới,
Canton de Minh-hệ.
à Mocày (Bentre)

BIENHOA

MỘT MÌNH HAI TỘI

đả cưỡng-dâm lại sát nhơn

Sớm thứ bảy tuần rồi, tòa Đại hình xữ vụ tên Nguyễn-văn-Mạnh cưỡng dâm một cô thiếu nữ rồi giết cô ấy tại Biên hòa.

Tên Mạnh nầy tên thiệt là Nguyễn-văn-Thinh ở làng Bữu long. Trong làng ấy có cô Trịnh-thị-Hai 17 tuổi, nhan sắc thiệt mặn mà người ở đồng ruộng không trang sức mà xinh đẹp thiệt, khiến cho tên Mạnh lữa lòng phát động, lắm phen thả lý gieo đào, song cô nầy đả có chồng nên cô bỏ ngoài tai quyết không thèm nghe đến.

Ngày 31 Octobre thị Hai thức giấy sớm đi chợ Biên hòa, nên tên Mạnh nom theo cô.

Từ làng Bữu long qua làng Bình-trước có một cái đàng mòn thị Hai đi theo đàng ấy lúc đi ngang qua một cái rừng nhỏ kia, tên Mạnh nhảy ra dè cô xuống, cô vùng vẫy kêu la song sức yếu không chống cự lại, nên cô phải đành để cho tên Mạnh mặt tình mưa mây một trận.

Công việc xong xuôi Cô lấy làm tức giận có ý muốn la làng, nên tên Mạnh bèn nhẫn tâm dùng giây lưng của cô mà thắt cổ cô lại cho đến tắt hơi mà chết ; rồi đó, nó bỏ đi ra Biên-Hòa lên xe đi Saigon.

Ở nhà Thị Hai thấy đi chợ trưa quá sao không về có ý lo sợ, chồng của thị Hai là Trương-văn-Tánh ra chợ kiếm vợ hỏi ai cũng không gặp, nên lo sợ trở về dọc đàng thời may khiến gặp hai đứa chăn trâu, khi hỏi thì chúng nó trả lời rằng hồi bảy giờ sáng khi cho trâu ăn chúng nó có nghe tiếng đàn bà kêu la cầu cứu trong cụm rừng trước kia, nghe vậy Tánh lật đật chạy vào thấy vợ nằm dưới đất, mặt mày đả xanh, hơi thở đả dứt, đả vậy mà thân thể lại lỏa lồ, thì biết vợ mình bị đứa nào cưỡng-bức rồi giết chết dây.

Có ba người chứng trong vụ nầy là Võ-thị-Cam Phạm-văn-Léo và người đánh xe, đến sở sơn đầm khai đầu đuôi tự sự lại nhờ phóng sự viên một tờ báo tây ở Saigon nầy làm ăn kết riêng, biết tên Mạnh là đứa thủ phạm bèn cho sở mật thám hay, lính bắt đặng tên Mạnh trong một tiệm hút kia tại Saigon.

Lúc quan Bồi Thẩm tra hỏi nó thì nó củng khai thật sự rằng vì bị quỉ dâm dục nên nó không còn biết gì phải quấy, bởi cớ ấy nên nó mới ra tay cưỡng bức rồi nghỉ lại giực mình sợ bị tội nên toan giết cho mất tích.

Trước mặt tòa nó cũng khai như vậy không dấu diếm chút nào. Quan chưởng lý Dissès buộc tội rất nặng nề và xin tòa trừng trị cho xứng đáng.

Quan trạng sư Bézat cãi hộ cho tội nhơn, ngài nói rằng tên Mạnh làm ra cớ sự ấy bởi quỉ dâm dục rất mạnh làm như kẻ cuồng tâm, nên tội kia xin dung chế mà giảm bớt hình phạt.

Tòa kêu án Nguyễn-văn-Mạnh hai chục năm khổ sai.

VINHLONG

NGÃ-TƯ

Học trò cũng đóng « thuế » ư ?

Một hôm tôi đến Ngả Tư thăm bạn. Đương trò chuyện, xảy có một người bước vào nhờ bạn tôi làm giùm một cái đơn.

Đơn gì ? — Đơn xin quan Đốc-học Vĩnh-long miễn cho con người ấy khỏi « đóng tiền », vì người ấy nghèo quá !

Hỏi ra mới hay rằng quan Đốc-học Vĩnh-long dạy học trò học tại trường Ngã-Tư bắt phải đóng bạc như sau nầy :

Lớp Đồng-Ấu và lớp Dự Bị : mỗi tháng một trò phải đóng ba cắt.

Mấy lớp trên ; sáu cắt.

Hỏi đóng để làm gì, thì người ấy trả lời rằng : « không rỏ . » — Hỏi mấy trường khác có bị cái « thuế đó không ? thì người ấy cũng nói : « không biết ».

Vì tôi bận việc phải về nên không kịp dò xét rỏ ràng. Vậy xin có mấy lời hỏi ông Đốc trường Ngả-Tư : 1· Việc ấy quả có hay không ?

2 Nếu quả có thì xin cho rỏ số bạc ấy dùng để làm gì ?

PHÚC

Hương cả Nghĩa sẽ xin thôi

Có tiếng đồn rằng hương cả Nghĩa vì bị quan chủ tỉnh lấy lẽ công bằng sụt lương — 80 đồng còn lại 20 đồng ! — nên giận tính xin thôi. Lẽ ấy cũng thế chỉ thường tình, vì tham sống nên trọng ăn, có ăn mới có sống. Muôn loài trên thế gian nầy cũng đồng nhứt thể ; con thú vật kia chưa khôn bằng người mà còn vì miếng ăn cắn xé nhau thay !

Ai nghĩ coi ông cả Nghĩa trước còn thời hồng vận đỏ ăn đến 80 đồng bạc mỗi tháng, cũng thoại thay cho buổi tuổi già là buổi tài cùng lực tận — huống lựa là không tài không lực — nay cái lẽ công bằng, khốn nạn kia nó buộc ai cũng như ai, ăn lương còn có 20 đồng, bảo sao giả không giận, không ghét mà xin từ cái chức hương cả bèn mọn ấy cho rồi rảnh, để xốn xan như ngồi trên chông gai, hầu đợi giờ qui sứ lên đắc dẫn về điểm đình hồi việc cất võ ca Miễu-quốc-công, việc cho mướn võ ca cho hát bộ cãi lương, việc đổi bạc cho các tiệm lúa, việc chi phí trong các cuộc cúng đình miễu trong làng Longchâu, thế là phải thì đó Vậy chúng tôi có mấy lời chúc mừng ông được yên lòng yên trí trong mấy ngày cuí cùng cũa ông đây vậy. P.

(Coi trương thứ 8)

Thị-trường tiêu-tức

GIÁ BẠC

Ngày 27 Avril 1928 1$ 05

GIÁ LÚA

Ngày 27 Avril 1928 (kể 100 kilos)

Vinhlong	5$ 37
Gocong	5 9?
Baixau	5 41
Baclieu	5 57
Cambodge, thứ trắng	5 22
Cambodge, thứ đỏ	4 53

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	9$ 43
Gạo số 2	8 65
Gạo số 2	8 11

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG

Le Chantilly, 27-4.
D'Artagnan, 1-5.

Ở BẮC VÔ

Claude Chappe, 29-4
Le Cap Saint-Jacques 3-5.

Ở TÀU VÀ NHỰT

André Lebon, 27-4.
Chenonceaux, 10-5.

Ở SINGAPORE

Le Kronprins Olaw 21 4.
Le Cap Tourane 22 4.

Tàu chạy

SANG PHÁP

André Lebon, 30-4.
Chenonceaux, 14-5.
Le Cap Saint Jacques 8 5

RA BẮC

Le Chantilly, 30-4
Claude Chappe, 2-5

SANG TÀU VÀ NHỰT

Artagnan 3 5.

Sách mới

Bộ tiểu-thuyết

TỤC OAN ƯƠNG LY HẬN

Của Hòa Bình NGUYỄN TÍNH YẾN

Đã xuất bản

Trọn bộ 2 cuốn Mỗi cuốn 0$40

Độc giả muốn mua sẽ gởi mandat (luôn tiền gởi) 1$00. Mua sỉ có huê hồng.

Thơ và mandats gởi cho M Nguyễn-tinh Yên 21, Rue d'Ariès Saigon.

LƯƠNG-Y LƯƠNG-DƯỢC

Quảng-cáo

Y-sĩ Lương-Tuấn-Anh coi mạch trị bịnh,

Học có tinh thông thì nghề y mới giỏi, còn thuốc có linh nghiệm thì trị bịnh mới lành. Lương-tuấn-Anh tiên-sanh là người rất tinh thông về nghề y-thuật, học nối chơn truyền, trị các chứng bịnh nội ngoại khoa đều có kinh nghiệm, còn như các chứng bịnh thuộc về thai sản của đàn bà thì tiên-sanh y trị lại càng giỏi lắm, Hồi trước Tiên-sanh hành y tại bên Tỉnh thành và Hongkong thì ai ai cũng đều biết danh tiếng. Nay vì bên Trung-Huê chẳng được yên tỉnh nên mới qua xứ Nam nầy, bổn-đường nghe danh tiên-sanh đã lâu, nay nhơn dịp mới rước tiên-sanh đến tiệm mà coi bịnh, chuyên môn y trị các chứng như là giang-mai, sang-độc cùng là bịnh trật đả bị đờn bị té trật gân lọi xương v. v ., thì rất nên thần hiệu, bao hết bịnh mới lấy công.

Nay kính cáo

LỊCH-THỌ-ĐƯỜNG

39, đường Schrœder (Chợmới) Saigon

HÃNG BUÔN

Nguyễn-đức-Nhuận

Cáo bạch

Cuộc bán trọn ngày không lấy tiền đã dúng tháng, cho nên sớm mai ngày 15 Avril đã rút số ra thì nhằm ngày **26 Mars 1928.** Cuộc rút số nầy có quan Trưởng-toa sở tại là **Me Sicot** chứng kiến. Vậy chư quí khách mua hàng trong ngày **26 Mars** Xin mời đến bổn thương cuộc trình toa mua ngày đó thì chúng tôi sẽ thối số bạc lại, như ở xa xin gởi theo thơ, hay là dùng cái toa ấy mà mua hàng hóa khác cũng được.

Cuộc thối tiền lại hạng trong một tháng nghĩa là từ 15 Avril tới ngày 15 Mai 1928. Nếu để quá ngày 15 Mai thì toa ấy kể hủy.

Hãng buôn

NGUYỄN ĐỨC NHUẬN

ở đường Catinat và đường Vannier

-:- SAIGON -:-

Muốn bán

Vì đi xa muốn bán một cái xe hơi hiệu Citroen 10 mã lực số 8 202, vỏ ruột mới, có bánh xe phòng lúc rũi và cả đồ phụ tùng Xe mới chạy mười tháng. Giá rẻ. — Ai muốn mua xin hỏi tại đường Taberd số 27.

Ai muốn

Muốn dùng hai thầy giáo dạy lớp nhứt và lớp nhì Ai là cựu học sanh trường Sư Phạm muốn dạy, xin đến bàn tính cùng M. Trần-bá - Phước, Secrétaire au Trésor de Saigon hay là viết thơ cho M. Trần-văn-Điền Soctrang.

Nhà đất bán

Hai sở đất vườn cây trái và nhà ngói vách gạch, cột gỗ, thắp đèn khí, ở gần tiệm cầm đồ Bachiều, bên phu-de.

Việc mua bán do nơi M. F. Nonts, Thông-Phán Giadinh.

Chỗ thí thuốc Thiên thời

Hiện nay tại tiệm ông Nguyễn-nguơn-Hanh kêu là Xã-Trinh ở chợ bến Lnghĩ làng Vĩnh-xuân quận Cầukè, Cầnthơ. Có ngâm sẵn thuốc rượu trị về bịnh thiên thời (1) để cho không Nếu nhà nào rủi có người vương phải chứng bịnh ấy, thì hảy đến đó mà xin, người sẽ cho không, chớ chẳng có tiền bạc chi, bất luận là ngày giờ nào, hoặc trong lúc đêm khuya cũng cứ việc kêu cửa, người sẳn lòng cho, xin chớ ngại.

Xin nhớ ! Chỗ thí thuốc thiên thời : M. Nguyễn nguơn Hanh chủ tiệm thuốc bắc hiệu Nguơn hanh Đường, ở tại chợ bến Laghĩ làng Vĩnh-xuân, quận Cầukè Cầnthơ.

KIẾN-VĂN

(1) Nguyên bài thuốc rượu nầy là của ông Nguyễn-khắc-Nương, nội toa 30 vị, ngâm 8 lít rượu. Thiệt là một bài thuốc qui hóa lắm vậy.

K. V.

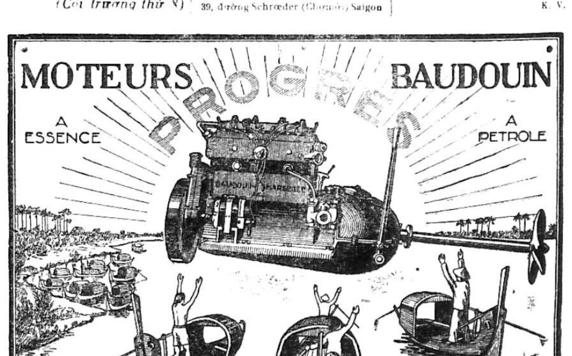

Sté Ame Poinsard & Veyret — SAIGON

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Cái vấn đề khảo cứu các thứ Dược-phầm của nhà thuốc

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

CHƠN GIẢ THẾ NÀO ?

Hỏi : — Các ngài mua các thứ dược-phẩm để làm gì ?
Đáp : — Để trị bịnh.
Hỏi : — Nhưng mà dược-phẩm có giả có thiệt, thoản như mua lầm thuốc giả có trị bịnh được chăng ?
Đáp : — Không, mà lại còn thêm hại là khác nữa.
Hỏi : — Những thuốc của nhà thuốc Nhị-thiên-Đường như là Vạng-Ứng-Dầu cùng các thứ Cao, Đơn Huờn, Táng, chủ trị các chứng, *linh nghiệm như thần*, các ngài, có hay tin chăng ?

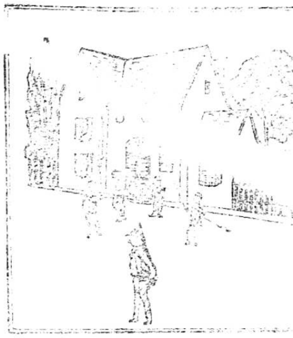

Đáp : — Ai ai cũng đều tin lắm chớ ! Nếu các ngài mà biết tin các thứ dược-phẩm tại tiệm *Nhị-thiên-Đường* của tôi rằng hay, rằng trị bịnh được, thì thiệt các ngài trí thức quá nhân rồi ; Bỉ-nhơn lấy làm bái phục các ngài lắm đó ! Thế thì các ngài quả là bạn hiền, là tri-kỷ của Bỉ-nhơn đó vậy. Nhưng Bỉ-nhơn đã nhìn nhận các ngài là bạn hiền là tri-kỷ, thì Bỉ-nhơn phải đem một việc hiện tại mà là một việc rất lợi-hại, rất quan hệ cho các ngài mà tỏ ra cho các ngài được biết ; tưởng khi các ngài cũng vui lòng chịu nghe lắm chớ !

Nguyên vì mới đây lại có những lũ tham dồ xạ lợi, chẳng kể công-đạo làchi nó chuyên dùng thuốc giả, chế tạo ra dầu giả ; nó lại mạo cái hiệu Nhị-Thiên-Đường của tôi, rồi nó cho người đem đi cùng Xóm ,cùng Làng. rao bán cùng đường, cùng sá. Có đứa nó lại dùng chước điếm đàng, nó kiếm những chữ nào cho mườn tượng chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi nó đánh lận trắng đen để lòa con mắt thiên hạ mà bán đồ giả cho được. Nó dùng những chữ Nhị 二 rồi nó gia nhập với chữ Thiên 天 thì nó viết chữ Phu 夫 hoặc chữ Yêu 夭 chữ Đại 大 hay là chữ Thái 太 vân vân... Hay là nó dùng những chữ Tam 三 chữ Công 工 đều là những chữ muôn tượng với ba chữ Nhị-Thiên-Đường 二天堂 của tôi mà làm chiêu-bài ; Còn những hộp giấy và toa in những vẽ, những gói, cũng là nhãn hiệu nhứt nhứt mỗi thứ, thứ nào nó cũng làm giống y như tiệm Nhị-Thiên-Đường của tôi vậy. Nếu vô ý mà coi thoản qua, thì ai cũng lầm là Dầu Nhị-Thiên-Đường hết thảy. Bất quá là có mấy chữ trong những giấy chiêu-chỉ đó nó ít giống được hai chữ Nhị-Thiên mà thôi. Lấy thứ Dầu Nhị-Thiên giả mà sánh với Dầu Nhị-Thiên thiệt, rồi nó bắt mình phải hỏa tức cười ; Xét ra cho kỹ cái chất và cái mùi của thứ dầu giả đó, cũng là khi mình dùng nó mà trị bịnh rồi, thì mới biết cái thứ dầu thiệt với thứ dầu giả, đem mà sánh với nhau như một trời với một vực vậy. Nếu các ngài vô ý mà mua lầm, dùng lầm, thì chẳng những là vô ích mà thôi, mà nó còn hại thêm sự vệ sanh của các ngài là khác nữa. Bởi Bỉ-nhân vì lòng quá yêu các ngài, muốn cho các ngài mạnh giỏi luôn luôn, nên phải đem thứ giả với thứ thiệt mà cho nó chọi với nhau, cho rõ ràng hắc bạch. Vậy xin các ngài, chớ ham giá rẻ, chớ nghe những lời chuốt gót mà lầm. Xin hãy nhìn cho kỹ những *Chiêu bài* và *Nhãn hiệu* của thiệt tiệm *Nhị-thiên-Đường* thì sẽ mua mà dùng, dường ấy các ngài mới khỏi phụ một tấm chơn thành của Bỉ-nhân đã tất tình phụng khuyến dầy vậy ; xin các ngài lưu ý. Vả lại các thứ Cao, Đơn, Huờn, Táng cùng là dầu Nhị-Thiên của bổn-hiệu đây thì khắp trong các tỉnh cùng các chợ, bất luận chỗ nào, cũng đều có tiệm có nhà làm Đại-lý mà bán cho các ngài dùng, chớ thuở nay bổn-hiệu chẳng hề sai ai đem đi rao bán cùng làng khắp xóm, dọc đường dọc sá như vậy bao giờ ; Xin các ngài chớ lầm.

Cholon, Nhị-Thiên-Đường Đại-Dược-Phòng,
VI-THIỀU-BÁ Cẩn khải.

Người biết chơi đều mua

Máy hát hiệu « REX ARGENTIN » vì máy nầy là một thứ máy Suisse rất tốt máy móc tinh xảo không hay hư như mọi máy khác, dầu máy hiệu « mỏ neo » tiếng hát rất rành rẽ. Nhiều kiểu kim thời rất lịch sự, màu sơn rất nhã. Máy nầy mới lại rất nhiều tại hiệu.

Au bon Marché Saigonnais

Nguyễn-Thâm

45, *rue Vienot* — SAIGON

Xin viết thơ hỏi sẽ gởi kiểu mẫu. Tại hiệu nầy lại còn bán nhiều đồ khác như đồ ăn bận : nón casques, nón feutres, chemises, régates, giày vớ, pyjamas, v. v... Imperméables nhiều kiểu rất tốt, đồng hồ CARILLONS WESTMINTER, Coffefort hiệu PETIT JEAN và PHÉNIX.

Dĩa hát Victor cải lương Văn-hi-Ban và hát bộ Quảng-Lạc.

Xin mời quí khách tới coi bổn hiệu tiếp rước tử tế. hoặc ở xa viết thơ, hỏi bổn hiệu sẽ hồi âm cặn kẻ.

A la pensée

50, đường Charner

Ở đây có bán các thứ vành bông để đi đám ma. Kiểu bông rất ngộ mà giá lại rất rẻ.

Hỏi tại nhà **Mme JUD.**

(Bán luôn vừa ngày vừa đêm)

CHƯA MUỘN
vì cảnh trường
Rapid'Progress
Boîte postale 48
CHOLON

Có sanh chế ra một cách mới và riêng đặng mà dạy chữ Pháp cho những vị Nam-Việt.

Ai biết đọc chữ Pháp mà nghĩa chưa hiểu ; Ai học chữ Pháp chưa đủ dùng ; Ai học chữ Pháp mà đã bỏ nó lâu rồi, đều nên hỏi thăm lập tức đặng mà nhờ.

Hơn bốn trăm môn đệ lấy làm vui lòng và thâm cảm cách dạy của trường nầy.

Cảnh trường lo ròng việc gởi bài đến nhà mà thôi.

Xin gởi một con cò 5 chiêm cho tôi trả lời.

Anh em nên hỏi thăm lập tức, Xin gởi một con cò 5 chiêm đặng trả lời.

RAPID'PROGRÈS
Boîte postale 48
CHOLON

Recherche collaborateurs ayant beaucoup d'initiative en enseignement.

Docteur DO-VAN-TOT

Ancien externe des Hôpitaux de Paris

Phòng coi mạch của ông y khoa tấn sĩ Do-van-Tot, ở đường Gia-Phu, số nhà 135, gần cầu Palikao (Chợlớn.)

Một lồi nhà máy xay lúa rất tiện

Sửa đổi nhiều, gạo ít tấm

Máy xay lúa có cần chưng, xay ...
Máy xay lúa cho chỗ điền ... bán.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI ... máy nầy đảm chắc rằng :

1° với 100 kilos lúa khô khiến ... có tấm nát đến 10 hoặc 15 kilos

2° tiền sửa máy mọn không quá ... một năm

(Người ta lại còn quả quyết rằng) với một cái mô-tơ 4 ngựa chạy ... 80 giạ 12 giờ giá 450 $
với một cái mô-tơ 8 ngựa, chạy ... 150 giạ 12 giờ giá 750 $
với một cái mô-tơ 12 ngựa, chạy ... 240 giạ 12 giờ giá 1000 $
(thứ 12 ngựa 250 giạ tính luôn ... máy giá 1.150 p. ai mua cho ... Huê-lợi — 130 kilos lúa được 70 ... trắng.

... sản và giao tại Saigon sau khi ... rồi — Mô-tơ phải mua riêng.

MỚI CHẾ TẠO. — Máy xay cho ... ngựa kéo, chạy bằng ngựa hoặc bò ... sở phí mỗi ngày : tiền cỏ lúa ngựa ... cỗ máy cho ngựa kéo rất chắc chắn ... được 40 — 50 kilos gạo trắng một giờ.

Mỗi chục giạ lúa lợi được 4 p. 50 ... mỗi một ngày tiền sở phí tính rồi.

Máy mới bằng sắt, xi măng và đá cẩm thạch.

Máy sửa sang lại kiểu thiệt tốt, tiện lợi cho việc canh-nông, và dùng được lâu. Mỗi cái 35$00 kể cả cước phí.

Máy báo có kẻ trộm ; nếu ai đụng vào cửa, đi qua sân hay một cái phòng thì có một tiếng kêu to tợ hồ như tiếng súng nổ vậy. Mỗi cái bán 2 $ 20

J. BRUNEL
65, Rue Mayer, Saigon
Gần bên đất thánh tây ở Dakao

VAN-HÒA

CHOLON -:- 38, Rue de Gocong. 38 -:- CHOLON

Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu ba miệng Cholon đi bên phía tay mặt

Dây thép nói số 102

Tiệm VAN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh và đều nhận vải của bổn hiệu nhuộm cách khéo, tốt và chắc vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu có rước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây lại chỉ rõ cách nhuộm vải cho Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỹ cang lắm mới đặng. Vải của hiệu VẠN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu vải kia chút nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng chàm, nhưng hiệu VẠN HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen, duy có vải tàu-công thì mới có dùng chút đỉnh chàm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ mà lại còn phải giá công lắm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thì vải ăn không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phải bở. Bởi thế cho nên vải của hiệu VẠN HÒA dùng tới rách chớ vải vẫn còn tốt như thường, không hề trổ, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì xa gần ai cũng ưa dùng vải của Bổn-hiệu nên có kẻ gian nhơn đục lợi đo mưu bắt chước Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vải khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VẠN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Vạn xuân Long xe lửa, 4 thứ nầy ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách có mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hóa mọi thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thứ tốt thứ xấu. nên chi dầu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm ba su trưởng quí khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chút nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VẠN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách mua vải của Bổn hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chủ nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Qui khách có dịp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hơn. Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước qui khách. Ngài nào ở xa muốn mua vải của Bổn-hiệu xin cứ viết thơ ngay cho Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sẵn lòng gởi đi tới nhà theo ý chư qui khách muốn.

Mấy hằng vải của Bổn-hiệu có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon

1° 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
2. 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
3° 1 con cá Kim-ngư xanh
4° Vạn-Hòa con gà trắng
5° Vạn-xuân-Long xe lửa.
6° Vạn-Hòa Phi-thoàn.
7° Vạn-xuân-Lăng bướm-bướm
8° Vạn-Hòa con ngựa đua.

VẠN-HÒA
Chủ-nhơn kính đốn.

(34)

Giấc mộng lầu son

(Tiếp theo)

NGÔ-TẤT-TỐ *dịch-thuật*

XIII

Đôi gối phụng loan mặt nhìn mặt,
Mấy câu vàng đá tình thêm tình.

— Tôi nói tôi chết quách cho rồi ; chứ nói mình ư ? Thế cũng vợ lấy !

Đương nói thì Bảo-Thoa chạy sang bảo Bảo-Ngọc rằng. Cô Sữ đương đợi anh đấy.

Nói xong bèn kéo Bảo-Ngọc đi sang bên kia. Đại-Ngọc càng tức, gục đầu vào cửa sổ, tỷ-tỷ khóc thầm, một lát Bảo-Ngọc lại sang, Đại-ngọc ngẩng đầu trông thấy, nàng lại cúi mặt xuống nức-nức nở-nở khóc không ra tiếng. Bảo-Ngọc chạy tới bên cạnh, năn nỉ dỗ-dành, nói độ nửa giờ, Đại-Ngọc mới gạt nước mắt và nói : Thôi ! anh còn sang đây chi nữa ! Bây giờ anh thiếu gì chỗ chơi ? Anh thiếu gì người nói chuyện, người ta còn nói vui bằng mười tôi, người ta khéo chiều anh, chứ tôi không chiều được anh. Người ta kéo đi thì anh phải theo gót đi ngay ! anh còn sang đây làm chi nữa !

— Sao mình nói giở làm vậy ? mình không biết bụng tôi hay sao, Tôi khi nào coi nó hơn mình ? nói về bề họ : thì tôi với nó là anh em con dì, mà tôi với mình thì là con cô con cậu. Thế là mình cũng gần hơn. Nói về thứ tự sau trước, thì tôi với mình cùng ăn cùng ngồi với nhau từ thuở đầu còn vấn chỏm tới giờ, nó chẳng qua mới ở Kim-lăng vào đây được vài năm. Thế là mình cũng đến đây trước nó. Tôi dầu hồ đồ, có lẽ lại không biết ai là họ gần, ai là họ xa, ai là người đến sau, ai là người đến trước hay sao ? Khi nào tôi thân nó hơn mình được !

— Tôi nào xui mình sa hẳn ? Tôi xui mình sa hẳn thì tôi còn ra làm sao ! Tôi chỉ uất về cái bụng tôi mà thôi. Cái bụng anh anh biết, cái bụng tôi tôi biết, anh có biết đâu bụng tôi ? mà tôi cũng chẳng biết bụng anh thế nào !

Nói xong, nàng cởi phanh áo ngoài quăng sang bên ghế.

Bảo-Ngọc lại thỏ thẻ nói : Mình chỉ biết trách người thôi ! Còn mình nói những câu như đâm vào ruột thì vẫn không sao. Trời rét như vậy, làm sao lại cởi áo ra ?

— Bức thì cởi ra, chứ làm sao !

— Mâu đâu có máu lạ lùng, chỉ vì có thế mà tức tối phát sốt lên được !

Chàng liền lấy quạt quạt cho Đại-Ngọc. Đại-Ngọc phì cười Bảo-Ngọc cũng cười. Mành mành sịch động. Sữ-tương-Vân bước vào trong phòng vừa cười vừa nói : Ối chà ! hai anh chị ! ngày nào anh với chị cũng trò chuyện với nhau không chán hay sao ! Dễ mỗi lúc tôi sang đây được ! thế mà anh chị chẳng thèm nhìn đến tôi. Ngỡ là đi đâu có công việc gì, chẳng ngờ chuyện hảo ở đây. Nói xong liền ngồi lên ghế. Ba người trò chuyện vài câu, trông ra trời đã tối, người nhà mời đi ăn cơm, ba người đứng giậy sang phòng Giả-mẫu,

XIV

Chung phòng loan, giai nhơn thi giấc điệp,
Khép viện sách, tài tử nối kinh Hoa,

Bữa đó Bảo-Ngọc Đại-Ngọc và Tương-Vân sang phòng Giả-mẫu, cùng bọn Nghinh-Xuân ăn cơm tối, xong rồi, các người con gái ai về sở nấy, Tương-Vân sang ngủ ở phòng Đại-Ngọc. Bảo-Ngọc cũng theo sang đó, cùng hai người vui đùa trò chuyện. Tới quá canh ba, Tập-Nhân sang dục mấy lần, chàng mới về phòng yên nghỉ. Sáng hôm sau, trời còn mờ-mờ, Bảo-Ngọc đã thắng áo đóng giày sang phòng Đại-Ngọc. Bấy giờ con thị-nữ của Đại-Ngọc là Tữ-quyên, và con thị-nữ của Tương-Vân là Thúy-lủ cũng không có ở đấy, hai cô chủ thì còn ngủ lăn ngủ lóc. Đại-Ngọc nằm kín mít ở một bức chăn điều, chỉ hở nửa mặt, Tương-Vân thì tóc mấy dã-dợi ở bên gối dồi mồi, một bên cổ tay trắng đeo hai chiếc xuyến vàng lóng-lánh thò ra ngoài chăn. Bảo-Ngọc trông thấy, lẩm bẩm một mình rằng : Ngủ say đến thế nầy thì thôi, tay hở ra mà không biết, nếu bị gió độc thì sẽ sanh bệnh.

Vừa nói chàng vừa sẽ sẽ kéo chăn đắp kín cổ tay cho nàng. Khi đó Đại-Ngọc sực tỉnh thấy có người kéo bức chăn biết ngay là Bảo-Ngọc, liền mở mắt trông và sẽ nói : Bây giờ đã dò sang rồi : sao mà chăm thế !

Bảo-Ngọc cười mà rằng : Bây giờ còn sớm lắm hay sao ? giậy mà coi Mặt trời đã sắp sửa chiếu đến đường nằm rồi đấy. Sáng rồi kia à ? thì .. hãy đi ra ngoài kia, để cho chúng tôi trở giậy.

Bảo-Ngọc quay mình đi ra Đại-ngọc liền gọi Tương-Vân cùng giậy. Hai người bận áo vừa xong, Bảo-Ngọc lại vào ngồi ở bên cạnh giá gương, coi hai người chải chuốt trang-điểm. Bấy giờ Tữ-quyên và Thúy lủ ở đâu vừa về. Kẻ khăn mặt người lược dầu, hầu hạ hai cô. Khi Tương-Vân rửa mặt xong Thúy-lủ toan đem chậu nước đổ đi. Bảo-Ngọc ngăn lại mà rằng : Đừng đổ để cho tôi rửa, khỏi phải đi lấy chậu khác.

Chàng liền đứng giậy cúi đầu vào chậu, hai tay vốc nước rửa lấy rửa để Thúy-lủ đưa bánh hương-tạo (1) cho Bảo Ngọc. Bảo-Ngọc sua tay và nói :

Thôi không cần nữa, trong chậu nước nầy đã nhiều mùi thơm lắm rồi.

(còn nữa)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Moteur Petter à Mazout

HÀNG J. CAIRNS

SAIGON : 22-24, đường Lefèbvre.
CHOLON ; 215, đường Quai de Mytho.

Có trữ những mô-tơ chạy bằng dầu cạng hiệu PETTER, ít tốn hao dầu và chạy êm lắm, về cách thức chạy cũng tiện hơn các thứ máy khác, và những món phụ tùng lớn, nhỏ đều có bán sẳng.

Chúng tôi cũng có bán thứ máy chạy bằng hơi khói, kêu là GAZOGÈNE, thứ nầy khỏi tốn dầu mở chi hết, chỉ tốn trau hoặc là củi dùng tiện lắm.

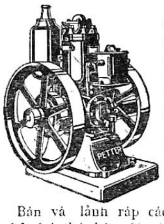

Cung là quí ông muốn dùng « Machine à vapeur) tục gọi là máy hơi Sô-De (Chaudière). Nồi hơi cũng tiện cũng là có thứ chụm trấu cũng đặng. Mổi thứ máy chúng tôi đều có từ 1-1/2 mã-lực vì đến 5 mã-lực thì dùng dầu lửa còn từ 6 mã-lực vì thượng 1200 mã-lực thì dùng bằng dầu cạng kêu là Mazout.

Bán và lảnh ráp các thứ máy xay gạo lớn và nhỏ (có thứ kêu cối cà-phe) (Planters Mill) chạy mazout gazogène và trấu có đủ đồ phụ tùng nhà máy.

Mua bán thật thà và chắc chắn.

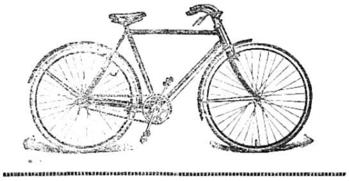

HẠ GIÁ BÁN RAO HÀNG

XE MÁY HIỆU

J. B. LOUVET

Trong ít ngày mà thôi
hảy đến mua

Au Sportif Français

Saigon, 135, *Rue d'Espagne*, 135, *Saigon*

PHARMACIE SINY-ANNAMITE

Thiên-Hòa-Đường

Nº 208. Rue des MARINS – CHOLON

Thứ dầu kể dưới đây là một thứ dầu có danh hay nhứt của ông Y-học-sĩ Điệc-hoài-Đông bồn thân bào-chế :

THIÊN - HOA DU

(Dầu trị bá chứng)

Thứ dầu nầy của ông Diệc-hoài-Đông là lương y của bổn đường hế ra, chọn ròng các vị thuốc đều là thượng phẩm, dịch thân dùng phép tân học mà nấu ra và đắc lại rồi mới chế thành thứ nầy khữ độc trừ tà, tảnh hỏa cõng tuấn, hoặc trong uống hay là ngoài thoa đều hạp dùng cả. Không bịnh thì để thần tỉnh nảo (làm cho tỉnh táo tinhthần), còn có bịnh thì do theo bịnh đều trị đặng hết. Thật là thiên hòa bình, đáng gọi là một thứ linh dược để hộ thân rất qui báu vậy.

Muốn biết rỏ những chứng bịnh nào hạp dùng thứ dầu nầy và cách dùng nó thể nào, hãy xem cái toa dùng mà gói mọi ve dầu thì trong ấy có chỉ rỏ ràng.

Bổn đường kì thấy xứ Nam khí trời độc địa, nhứt là trong mùa nóng nãy nầy, thường hay xẩy ra nhiều chứng bịnh hạp dùng thứ dầu nầy, nên mới rang sức thí nghiệm nhiều thứ thuốc mà chế ra, thật là mầu nhiệm không thứ nào bì kịp.

Xin quí vị hãy dùng thữ một ve thì mới thấy sự công hiệu của nó,

Mỗi ve giá là. . . . 0.$ 26

THIÊN-HỎA-ĐƯỜNG.

Chủ-nhơn ; Y-học-sĩ DIỆC-HOAI-ĐÔNG, *cẩn-khải*

ĐOẢN THIÊN TIỂU THUYẾT

Nhi nữ tạo anh hùng

Soạn-giả : HUỲNH-THỊ BẢO-HÒA

(Tiếp theo)

--- Tôi sắp sang Phi-Châu đây !

— Nàng qua đó sao được ?

— Sao lại không được ! tôi đính-hôn với chàng *Lưu-Lang* thì tất là tôi theo sang được chớ có khó gì sao ?

— Trời ơi ! nàng Ngọc-Hương yêu qui của tôi ơi ! sao nàng lại chú ý đến người khác ? nàng yêu Lưu-Lang lắm sao ?

Rồi Quốc-Hoa ra dáng tức tối mà kêu lên rằng :

— Ngọc-Hương em ơi ! em không nhớ nào những khi giảng sách xem hoa, nào những lúc phiêu-lưu đất khách, hai mặt một lòng, xiết bao ân ái ! mà nay em nở phụ anh sao ? Em thấy bạn đồng-chí lâm nạn em tỏ lòng thương xót mới phải, chớ lẽ nào em nở bỏ phi xuân xanh, đánh liều thiệt mạng, như thế hữ em ? thôi giờ xin em hảy tạm nghe anh, rồi sau ta sẻ tìm phương cứu họ củng chẳng muộn chi !

— Đến mai tôi đi đây !

— Thôi thế là em thiệt không thương anh đó rồi ! nếu em có thiệt bụng yêu anh, thì lẽ đâu em lại hết lòng cùng kẻ khác như thế hữ em ? Chàng kêu vang như vậy, song nàng lui lại mấy bước rồi nhìn vào mặt chàng mà nói lớn lên rằng :

— Ta không thế nào yêu quân hèn nhát như ngươi được !

— Em lầm rồi em ạ ! ta ! chẳng hèn đâu ! thôi em đi đi, đi theo Lưu-Lang đi ! lòng ta nay đau *đớn* lắm em ạ ! thôi sau nảy em sẽ biết ta có hèn hay không ! Chàng nói xong liền xây mặt đi chổ khác, lấy tay gạt nước mắt, rồi chàng đi đến chổ để Phi-cơ của chàng một cách rất mạnh bạo.

Tới chổ chàng đi xem xét lại cái máy rất cẩn thận, xong chàng lại ra tiếp chuyện với bọn quan lại, và phóng-viên các báo, nét mặt chàng vẫn vui vẻ như thường vậy.

Tối chín giờ bổng nghe tiếng đờn nhạc vang lừng, và tiếng bá-tánh hoan-hô náo nhiệt, thì chàng biết là Hoàng-Đế đã ngự đến.

Trong trường thì đã trang-hoàng sẳn một chổ rất long-trọng để vua và triều thần ngồi xem, trên nóc rạp thì là quốc-kỳ bay phất phới, khi vua và các quan an vị rồi thì bắt đầu khai-cuộc.

Trước hết một tiếng súng đại-bác bắn ra, thì đã thấy mấy chiếc Phi-Cơ của các nước bay lên rợp một góc trời, thiên hạ vổ tay như sấm giậy, cái quan cảnh rất là vui vẻ.

Chiếc Phi-Cơ của Quốc-Hoa thì bay sau cùng, chàng ngồi trên chiếc máy nghiêm-trang hùng-dủng có vẻ phi-thường. Máy mở vừa xong thì chàng cho bay thẳng lên không-trung, cao đến nổi ở dưới đất không ai trông thấy. Thiên hạ thấy thế ngơ ngác hỏi nhau rằng : cớ sao chiếc phi-cơ ấy không theo chiều gió mà bay thẳng như các phi-cơ khác, mà sao lại lên cao như vậy ? Mỗi người đang bàn toán bỗng chốc thấy máy chàng bay xuống xem chẳng khác một con chim to lớn bay lượn vậy. Khi máy hạ xuống còn cách mặt đất chừng 50 thước, thì chàng bay vòng quanh trường thi, và dơ tay chào công-chúng. Đương lúc chưa ai hiểu ra sao, thì đả thấy tiếng máy vù vù hết sức nhắm vào chổ vua quan ngồi mà xông tới, tiếng kêu vang động cả một vùng chưa ai kịp tránh thì chiếc phi-cơ ấy dả xông vào làm cho rạp đổ tan tành, lắn người ngồi trong rạp cùng thịt nát xương tan, chết không kịp ngáp. Vua và Hoàng-Hậu may phước chạy khỏi, duy có các quan chết hại rất nhiều, người, mấy vị quan xưa nay có tiếng là tàn hại đồng-bào, gặp nạn ấy thảy đều chết tan xác cả, còn thi-thể của Quốc-Hoa cũng bị giẹp lép ở dưới bộ máy, mà dầu còn dương sôi sục sục vậy, Thương thay ! !

— CHUNG —

Tư-Phụ Công-ty

Nº 58 Boulevard Tổng-đốc-Phương, Chợlớn

Xin bạn đồng-nghịp Chauffeur lưu-ý.

Kính trình quí đồng-nghiệp.

Tư-Phụ Công-ty định nội tháng tư langsa thì khóa sổ, bầu cò chọn ngày táng thành Công-ty hiệp tác nặc danh nầy mà nạp các tờ giấy cho quan Notaire thị nhận y theo luật-lệ và y theo lời của Đại hội-đồng bàn tính và công nhận ngày 2 Avril rồi

Vậy bản cai quản tạm chúng tôi xin quí ông chũ xe hơi cùng bạn đồng nghiệp chauffeur, sẵn lòng phụ giúp với chúng tôi mà làm cho vẻ vang trong bạn đồng nghiệp, vì sự ích lợi chung xin ra tai cổ đông. Qui ông thiết tưởng lại mổi cổ phần chỉ có 10$00 thì không bao nhiêu, song nhiều tay vỗ nên kêu. Vốn định tạm là 20 000$ song nếu số bán được một phần tư người ký tên thì Công-ty thành lập.

Công-ty đã định bán những dầu săn, dầu nhớt, cùng các món đồ phụ tùng xe hơi đủ thứ. Chúng tôi ước trông sao quí ông nhập đũ cổ phần rồi lại mua dùng các món vật liệu của Công-ty như là dầu mở v. v. nói trên đây thì thế nào Công-ty cũng phát đạt được và cũng chen lấn một phần lợi lộc của khách ngoại-bang.

Vậy vì sự ích lợi chung, sự lịch sự chung, chúng tôi rất trông mong quí ông sẳn lòng vì nghĩa vụ chớ để cổ động nhiều e tốn kém của công-ty là của chung, xin ông nào chưa nhập cổ phần thì mau mau nhập vào, còn ông nào ký tên mà chưa đóng tiền, xin đóng trước ngày khóa sổ một tuần lễ.

Hội-quán đã dời lại đường Tổng-đốc Phương số 58 Cho'on, là chổ để trữ luôn đồ buôn bán.

Vậy thơ cùng mandat xin đề như vầy :

Monsieur Lê ngọc Thọ
58, Boulevard Tong-Đốc-Phương
cholon

(Ban Cai-Quản tạm kính thỉnh).

THỢ BĂC-KỲ

Dương-văn-Tài

114, *đường d'Espagne*
(kế chợ mới) Saigon

Kính trình quý vị trong lục châu đặng rỏ: Bổn-tiệm trước ở đường Mac-Mahon số 106, nay đã dời lại đường d'Espagne số 114 (kế chợ mới).

Bổn tiệm chuyên bán đồ đồng như lư, chân đèn, lồ bồ, bát bửu, vân vân ... làm toàn bằng thau lọc và chế nhiều kiểu kim thời coi rất thanh nhã.

Đồ cây như sà lông gỏ và trắc cẩn chạm đủ các kiểu tây nam tủ kiến, chưng theo sà-lông, liền cẩn, tranh tứ bình, vân vân

Lồ tốt giá hạ hơn mọi nơi.

DƯƠNG-VĂN-TÀI cẩn khải

HÃY ĐỌC TIỂU-THUYẾT

HUYẾT-LỆ-HOA

Hay lắm ! Hay lắm ! !

Cải tử hồi sanh

Tôi có bịnh ho kinh niên, thuốc chi chữa cũng không hết, mà lại thủng và ra huyết trắng, điếc hai tai và hai lổ mũi nghẹt cứng, thầy thuốc nào cũng kỳ tôi qua tháng tám thì chết. Tôi phải lên Nam-Vang cho chồng tôi hay, đặng tìm thầy tìm thuốc.

May lên đó nhờ có người lòng tốt chỉ cho tôi biết có thầy chín:

Nguyễn-văn-Nhu

Ở LÀNG TÂN-THỚI-TRUNG
HÓCMÔN

Ba đời làm thuốc, chuyên trị bịnh nầy, chữa đâu lành đó, trăm người chẳng hề sai một. Tôi liền trở về đặng qua thầy coi mạch uống thuốc, thầy hết lòng săn sóc điều trị cho bịnh tôi được mạnh như xưa, mà không tốn bao nhiêu tiền. thiệt là lòng thầy nhơn đức lắm.

Vì vậy, tôi đăng nhựt-trình, một là để cảm tạ ơn hà hải của thầy, sau giới thiệu cùng ai đau bịnh nầy thì nên gếp tới thầy cho sớm đặng thầy cứu giùm cho mau mạnh thiệt chắc chắn, tôi chẳng nói sai.

THỊ-VỒI và NG-V.-MẠNH
Làng Tân-thới-tam, Hmh.

ĐẠI ĐỒN

MADAME

Trần-quang-Đài

Ecole des Mécaniciens, Saigon

Vì phước kế tiếp theo đây quyên tôi chưa mấy lâm hơi tuổi hồi khi trước bắc làm lạnh hết hồi qua làm nóng phát ho một hơi ra huyết trắng trẻ uống thuốc tây nam bắc cứ việc ra hoài, tôi tỏm đặng ông thầy là Phạm-văn-Hiến ở làng Thới-tam-đông, tong Long-tuy-thượng quận Hocmôn, Giadinh, ông đến coi mạch cho tôi một chai thuốc uống đặng 1 tuần lể hết thuốc tôi lên nhà ông thấy thiên hạ ở đông tôi hỏi người nói đau tữ cung, người sang độc người đau bạn người thủng người bại. Thầy đi về chẩn mạch coi lại cho tôi, biểu tôi uống 1 thố thuốc cao nai tôi mạnh, qui vị ai mang bịnh như tô, đến đó đưởng [illegible] chẳng phải người xảo trá tài thầy Hiến rành nghề việc thuốc.

LA TORTUE

Phan-thúc-Trác

16, *Rue Sabourain, à Saigon*, 1[illegible]

Tiệm bán Đồi-mồi, Ngà, Đồ bạc, Trướng, Câu-đối sơn, Trướng câu đối liễn hỷ bảo hồng, vòng hoa đám tang, tranh sơn-thủy bày trong salong và các hàng tơ lụa Bắc-kỳ thiệt tốt

Làm đại-lý :

Máy may của [illegible] thuốc-trà Hoàng-phát

Nếu đồng-bang ở lục Tỉnh quí ông muốn làm đại-lý bán [illegible] khẩu và thuốc-trà xin viết thơ hoặc có dịp tới bổn tiệm xin thương-nghị

Kính cáo,
La Tortue,
PHAN-THÚC-TRÁC

Khán tướng mạng

NHƯ THẦN

神 如 命 [illegible] 看

Kính tỏ cùng Lục-Châu chư quân tử, qui bà, qui đồng bào, qui cô ai muốn biết « THỜI-VẬN » *Công danh họa-phước giàu nghèo*, như thế nào, hoặc số mạng, sanh tữ cùng là muốn xem đất, xây nền nhà, chổ để huyệt mả, cho khỏi lầm, thì xin khán quang lưu ý, tìm đến đường Amiral Courbet, số nhà 47, thì có tôi là HỒ-NGỌC-SUNG, thầy annam coi tướng đả có danh lớn trong « Lục-Tỉnh » đoán cho thì khỏi lầm, người học ít mà làm càng, nên thuở nay mang tiếng chung là vậy đó. Tôi đây chẳng dám khoe tài. Nhưng mà xin chư qui đồng bào đến xem thì rỏ, hay dở thế nào.

Nay kính thỉnh :
HỒ-NGỌC-SUNG (annam)
Thầy coi tướng
Nº 47 *Amiral - Courbet*
SAIGON

Ai muốn mua ?

Một cái nhà thiệt tốt, cất theo kiểu kiêm thời, có bốn phòng, sơn vẽ thiệt đẹp, còn mới tinh hảo. Chung quanh nhà có vườn cây mát mẻ, có nhà bếp, nhà để xe-hơi, nhà bồi, ở lối góc đường Mac-Mahon — Legrand de la Liraye, phía trước nhà đường tráng dầu hắc không bụi bậm chi hết, chung quanh nhà có tường rào.

Giá nhứt định nhà và đất :

20.000 $ 00

Xin do nơi nhà số 42 đường Catinat.

Điện khí — Sự thong thả ở dưới đất ruộng vìn hở máy đèn hiệu

TRAIN

DANH TIẾNG KHẮP CẢ HOÀN CẦU

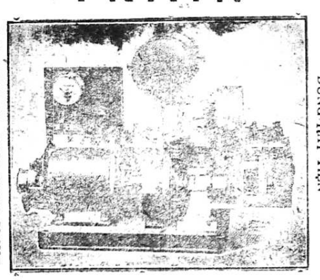

DÙNG RẤT TIỆN

Máy nầy sức chạy mạnh một mã lực và 600 watts, và có bình điện thấp đặng vài ngọn đèn trong khi máy ngừng.

Giá cả máy và bình điện là **550$00**

Muốn hỏi sự chi xin do nơi bổn sơ, tại hãng ĐẠI ICH nơi con Marins 383-385 à Cholon.

A. D[illegible]

Nº 41, *Rue* [illegible]

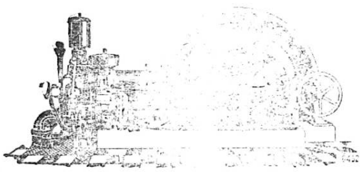

Thiện nghệ về việc ráp [illegible]

Đã ráp hơn 50 [illegible] tại Đông Pháp.

Cam [illegible] nhiên và sự bền bỉ [illegible] Đồ phụ tùng [illegible] Đồ thay đổi [illegible] Máy làm dầu, làm đường [illegible]

Hỏi đồng-bào!! Nên lưu ý

Tôi chỉ [illegible] uống rượu chát [illegible] « BASSIBIE[illegible] » và chát đỏ thường mỗi bữa cơm nên mới đặng [illegible], thấm thịt, xem [illegible] thế nầy *Đồng-bào* cũng nên dùng thữ như tôi thì mới biết lời bố cáo của tôi quả [illegible] Rượu nầy do hãng « TIẾN-[illegible] 85 *đường Lourain, Saigon*, là hãng người Nam trữ bán, vậy uống no vào chẳng những có ích cho mình mà thôi, lại còn đặng tiếng ngợi khen là biết vùa giúp [illegible] mở mang buôn bán của người [illegible] ta nên làm. Hảy [illegible] có hình trên thì phải.

La Rizerie Moderne

159-161, Boulevard de la Somme, Saigon

Làm đại-lý độc quyền cho nhà Kơ rber et Naumann bên Đức-quốc, đặt và ráp đủ cở theo nhà máy xay lúa gạo bất luận lớn nhỏ.

Cối chà type Engelbert chạy bằng mặt đạn, rất nhẹ, chạy ít hao dầu mở.

Máy đứng và nằm **DIÉSEL** chạy nguội không cần gì chụm lửa.

Bán máy xay café.

Buôn bán rất thiệt thà. Đã giúp nhiều nhà máy xay lúa gạo.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

XE HƠI

hiệu **DONNET 7** *mà lực*

Xe kiểu Du-lịch 4 chỗ ngồi

1.800$

Hàng xe hơi **Jean COMTE**

34, Boulevard Norodom -:- SAIGON

BÊN TÂY đã lại 2 ngàn cái nón kiểu mới năm 1928,
Xin mời quí khách chiếu cố cho,
Bán lẻ và bán sỉ giá thiệt rẻ!

Nouvel arrivage de 2 00 m. de drap noir

à la MAISON TANG-KHANH-LONG -:- SAIGON

Bổn-tiệm chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng và
may quần, áo tây thiệt đúng, có đủ thứ hàng
Ni, Laine, Huê-kỳ, hàng Smoking, Serge,
Gabardine, hàng mới lại thiệt tốt.

Nhà sơn đỏ, số 84, Boulevard Bonnard SAIGON

• TRƯỜNG •

Nguyễn-văn-Mùi

10, *rue martin des Pallières*, 10
ngang ga Dakao Saigon

Dạy các khoa đây rất chuyên môn và tự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đặng rỏ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó thì biết.

Chuyên dạy khoa:

Bút-toán Thương-mãi. Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiếm cho lời lỗ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học dạy ban ngày mỗi bữa từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đanh những giấy tờ nhà buôn luật sự, nhà nước, ngân hàng, v.v.

Viết thơ từ đơn trong theo nhà buôn và các cách làm những tos phiếu, giấy nợ cùng các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân-hàng (Documents commerciaux). Hai khoa nầy dạy đêm.

Có đều chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trong bằng máy viết và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Làm lãnh sổ sách nhà buôn trung theo luật. Làm kỹ lưỡng và mau.

SÁCH IN RỒI LẦN THỨ NHÌ

Bách-Phân Luật-Giải

4.000 cuốn trước bán hết rồi, kỳ này có thêm vô mười mấy trương sách nữa: nói về luật mới di thuộc bách-phân, và con niêm giấy tin. lại có chỉ rỏ cách phát bach-phân không dùng gia hay đấu gia.

Ai muốn mua lẻ do mấy chỗ bán sách trong lục-tỉnh đều có trữ bán, $ 00 một cuốn;

Ai muốn mua sỉ, bán lại thì tôi tính cho như vầy:

5 cuốn sấp xuống trừ huê - hồng: 20 %.

51 cuốn sấp lên — 30 %.

Không dám nhận cách lãnh hóa giao ngân).

Đặng-Bá-Phúc,

Soạn-giả quyển:
BÁCH-PHÂN-LUẬT-GIẢI
TẠI VINHLONG.

MYTHO

Có một nhà buôn ĐỖ-VĂN-DANH *làm Đại-lý cho hãng* **Pathé**, *bán nhiều thứ* máy hát *và đồ phụ tùng, có đủ cái thứ hiệu* Dĩa hát *cải lương và hát bộ.*

Cũng có trữ nhiều kiểu nón hiệu **Borsalino, Hückel, Tropical** *là hiệu nón danh tiếng hơn hết trong cả hoàn cầu.*

Giày, vớ, chemise, col, nœud, régate, áo mưa, áo lạnh, giấy mực cho học trò dùng, đồ tập thể thao, ballon, maillot, *v.v. Cả thảy đều là hàng chọn lựa có đóng dấu hiệu danh tiếng của những hãng bên Âu-Mỹ.*

Bán giá rẻ hơn các nơi.

Maison Đỗ-văn-Danh.

Rue Đỗ-hữu-Vị — Place du Cinema. Mytho.

Lời Rao

Monsieur Lê-Hữu Nên có 1 600 Ha ruộng thuộc tại Camau, gần kinh xáng sông Trẹm qua Canh-điền, muốn kiếm một người hùn, vì M. Nên muốn làm ruộng ấy theo cách kiểm thời, song vì thiếu vốn nên cầy vốn người hùn, còn ai muốn mua phân nữa cũng đặng.

Xin do nơi M. Dejan de la Bâtie nhà hàng Nam-Việt Khách-Lầu Saigon.

Lời rao cần kiếp

Tôi là Nguyễn-văn-Nhàn, buôn bán tại Bentre. Nay đã sang cái tiệm thuốc Tư-bình-đường rồi kể từ ngày nay về sau thì về tôi làm chủ.

Vậy xin Lục-châu chư quí vị có mua thuốc hay gởi thơ từ chi xin đề ngay cho tên tôi là: M. Nguyễn-văn-Nhàn négociant Bentre. Chớ đừng gởi cho M. Đặng-thọ-Lương nữa.

Còn các món thuốc thì bào chế cũng y như cũ là theo cuốn sách «Vệ-sanh-tân-chế» không dời đổi món nào.

Xin quí ông quí bà trưởng nghĩa đồng-bào, trước giúp ít cho nhau mà đặng thuốc hay giá rẻ, khỏi lầm thuốc giả. Ít lời thành thật. Xin quí vị quang cố.

Nay kính.
Chủ nhơn.
Nguyễn-văn-Nhàn,
Négociant Bentré.

Dĩa hát

TAP-ICH-BAN

dùng kim sắt kim ngọc-thạch

Giá: **2 $ 25** *hiệu* **Pathé**

TAM-QUỐC!

44.979 /3 Cầu Hôn Giang-Tả Lưu-Bị nhập phòng
/4 Tôn Quờn lập kế, sai Lử Phạm tân nữ nhạc
44.979 /5 Vợ chồng Lưu-Bị dạo lê viên
/6 Triệu-Tử sai cầm nang thứ nhì khuyên Lưu-bị
44.979 /9 Lưu-Bị với Tôn-phu-Nhơn trốn
/10 Lưu-Bị khóc với Tôn-phu-Nhơn

PHẢN-ĐƯỜNG!

44.981 /1 Tiết-Giao, đoạt ngọc, Hồ-nguyệt-Cô, xuất thế:
/4 Hồ-nguyệt-Cô gặp Võ-tam-Tư
44.981 /7 Hồ-nguyệt-Cô gặp Tiết-giao
/8

PHỤNG-KIỀU LÝ-ĐÁNG!

44.980 /1 Phụng-Kiều than bổn phận
/2
44.980 /3 Lý-Đáng gặp Phụng-Kiều
/4 Lý-Đáng ước hẹn với Phụng-Kiều

ANH-HÙNG-NÁO!

44.983 /1 Trương-Giác trách Xuân-Nghi. (Triệu-Đức ép duyên Tấn-kinh-Hồng)
/2 Trương-Giác cứu Tấn-kinh-Hồng
44.983 /3 Sở-Vân gặp Văn-bích-Nhơn
/4 Sở-Vân té lầu
44.983 /5 Tiểu-phú-Lộc minh oan. (Huỳnh Quới thua bài bạc)
/6 Mai thị lập kế với Huỳnh-Quới
44.983 /7 Tiểu-phú-Lộc trốn Bạch-diệm-Hồng
/8 Bạch-diệm-Hồng theo bắt Phú Lộc
44.983 /9 Phạm-kỳ-Loan tra án: (vợ con Phạm-kỳ-Loan than thở)
/10 Vợ chồng Phạm-kỳ-Loan muốn gả con cho Phú-Lọc
44.983 /11 Tiểu-phú-Lộc từ chối
/12 Mẹ con Phạm-minh-Hà đưa Phước-Lộc lên đàng

Hảy xin mục lục dĩa **Pathé-Orient** hay là các nhà trữ dĩa của bổn hiệu

10, Bd Charner 10, Saigon

Cung tụng lương y

Tôi chẳng may mắc phải bịnh trĩ lậu và mạch lươn đã hơn 23 tháng.

Vào nhà thương Cholon mổ bốn lần song bịnh không thuyên giảm.

Khi ra nhà thương, tôi chạy biết bao nhiêu thuốc, tiền biết bao nhiêu thầy: Annam có, Khách có, Tây có, song ông nào trị cũng trơ trơ, tốn kém rất nhiều, tiền hết tật còn, tưởng đã mang khốn.

Tôi có vô Cholon cho mấy ông thầy khách trú, biết trị bịnh trĩ, song mấy ông cũng cho không hết.

May nhờ người anh em điểm chỉ cho tôi rước ông danh y TIỀU-THÀNH, người nước Triều-Châu ở Bang-Long, hạt Soctrang, cho thuốc trong hai tháng thì tôi đã lành mạnh như xưa. Ơn ấy chẳng biết chi đền nên có mấy hàng tặng đáp ơn ông thầy.

Saigon, le 1er Avril 1928.
TRẦN-QUANG-CẦN
Thông phán Toà Tân Đáo Saigon.

Cours de commerce par correspondance

(*Dạy thương mãi chẳng cần đến trường*)

Bài vở gởi đến nhà, dạy bút toán, đánh máy chữ, viết thơ giao thiệp mua bán. Học cách này đỡ tốn tiền. Đã dạy từ năm 1918 tới nay, số học sanh ra giúp việc hãng có gần 400 chưa kể số học sanh cùng sĩ nữ có vốn về lập tiệm hoặc giúp việc tiệm nhỏ cùng các sở nhà nước ngoại ngạch.

Muốn học xin do nơi:

Cours de commerce par correspondance

296, Quai de Choquan, 296 à Cholon

Coi tướng mạng tây tiếng!

Tôi người ở tỉnh Quảng-đông

Kính cùng chư quí vị đặng rõ Tôi ở tại đường Charles Thomson số nhà 169 ngang ga xe lửa Mytho Cholon. Tôi là Nhựt-Nguyệt-Minh thầy coi quẻ có danh tiếng trong lục tỉnh. Tôi cúi xin mời quí khách ở lục tỉnh trong giờ rảnh, nhẹ gót đến coi tướng quẻ cho biết sự kiết hung việc quá khứ vị lai, sanh tử, giàu nghèo, công danh họa phước, ... tôi cũng biết ... đổi tánh người, và biết trị bịnh tà lương được, nuôi con nít rất tinh nghề.

Nay kính thỉnh,

NHỰT-NGUYỆT-MINH.

Rue Charles Thomson nº 169. Saigon ... Mytho. — CHOLON

Ai coi tay?

M. Nên là người coi tay có danh tiếng ở Mytho thuở giờ, nay đã về Saigon rồi, chờ khi nào dọn nhà xong sẽ bố-cáo cho công-chúng biết.

Nay xin có mấy lời dặn nầy để cho bà con khỏi nhọc lòng xuống Mỹ mà tìm kiếm nữa.

Hình tốt, tự nhiên sớm mai cũng như chiều, giờ nào cũng chụp được, bất kỳ trời mưa hay là chuyển mưa u ám, vì nhờ ánh sáng đèn điện. Muốn mặt trắng cũng được, muốn bên trắng bên đen cũng được, muốn lấy bóng theo lối hình mỹ-thuật khó khăn cách nào cũng được, khỏi phải kéo màng, khỏi phải làm nhọc quí khách chờ đợi lâu, ấy cũng vì nhờ dùng ánh đèn điện.

Đã vậy giá hình chụp thì vẫn định nhẹ lắm mà còn bớt đi 20 %. nhơn lúc khai trương trong tháng Avril và Mai nầy. Một dịp vừa tiện và lợi như vậy thì ít có lắm xin quí ông quí bà chú ý.

photo Thanquan
Saigon 57 Rue Catinat

THẢM-TÌNH TIỂU-THUYẾT

Huyết - Lệ - Hoa

« Gươm trời chi để tay phàm tuốt,
« Búa nguyệt sao cho đứa tục mài »

Tác giả: NAM-ĐỊNH

XI
ÁN CƯỚP CỜ ĐEN
(Tiếp theo)

Chấn-Ánh và Nghi-Huân đứng ngoài coi Chánh-Lý đánh với Vương-Đồng, vừa thấy Vương-Đồng nhảy ra ngoài liền lắp tên vào cung bắn ngay chã vai Vương-Đồng.

Cái tài bắn của Chấn-Anh không nói ai cũng rỏ là lợi hại dường nào; 10 mủi không trật một mủi Chấn-Anh bắn trúng chã vai Vương-Đồng, nên vừa bị tên, Vương-Đồng la lên: « cháu ôi! chết tôi rồi.... »

Xuân-Lang hoản hồn chạy ra coi,..

Vương-Đồng bị tên té xuống đất, thì có bộ hạ đến cướp thầy, đem lên xe hơi giông mất..

Xuân-Lang ra đến ngoài, Chánh-Lý, Nghi-Hnân và Chấn-Anh lên xe hơi rượt theo bọn cờ đen.

Xuân-Lang, Ngủ-Hồ, Thái-văn-Báo lấy làm lạ lắm. Xuân-Lang nói với Ngủ-Hồ mà rằng:

— Vương-Đồng nào đây? còn ai xưng Nghi-Huân đó? Sao mà bí-mật dường nầy !.

Ai ai cũng ngẩn ngơ, không sao hiểu được.

* * *

Bọn Vương-Đồng chở Vương-Đồng về săn sóc chỗ vít tên ít ngày mạnh lại. Vương-Đồng căm giận Nghi-Huân, nên quyết bắt sống Xuân-Lang và giết bọn Nghi-Huân.

Vương-Đồng viết ít chữ gởi cho Xuân-Lang, định ngày thứ bảy đến bắt.

Xuân-Lang đương lo liệu trong lòng thình lình ngoài cửa có người liệng vô một cục gạch, làm bể hết vài cái ly.

Xuân-Lang lượm cục gạch lên coi, thấy mấy hàng chữ như vầy:

« Thứ bảy tới đây vào lối 10 giờ chúng tôi sẽ đến viếng qui nương và bắt qui nương đền tội.

ký tên: Bọn-cờ-đen »

Cái thơ có ghim theo một lá cờ đen, coi bắt rùng minh. Xuân-Lang được tin bọn cờ-đen dòi bắt mình, thì lo sợ muôn phần, liền báo cho cò bót hay. Các báo đăng tin ấy lên, và tô điểm thêm, làm cho bọn cờ đen càng ngày càng lọng hiểm.

Ai nghe đến cờ-đen thì đả rùng minh rồi. Cờ-đen là biểu-hiệu giết người... Ai mà không rởn ốc.

Nhân dân Saigon nghe tin ngày thứ bảy tới đây đến bắt Xuân-Lang thì hội hộp trong lòng hoài. Thuở nay bọn cờ đen hể đánh nhà ai đều cho hay trước, ngày nay đòi bắt Xuân-Lang, con một vị giàu có muôn họ, nên ai cũng đồn, đợi bữa đó đến coi.

Cò-bót được tin ấy có cho Chánh-phủ hay, nên nhà nước nhứt định ngày thứ bảy tới đây vây bắt bọn « cờ-đen » bấy lâu làm rối cuộc thái bình trong nước.

Nghi-Huân được in ấy về bàn soạn với Chánh-Lý. Chánh-lý nói rằng:

« Bọn cờ-đen lợi hại lắm, nên mới dám làm chuyện lọng hiểm dường ấy. Ta phải đề phòng, chớ ỷ minh mà mang hại.

« Bữa thứ bảy tới đây, sợ e có chuyện lớn chớ chẳng không? Tuy vậy mặt dầu nhà-nước sẽ ra tay trừ chúng nó. Phải, ta không phải là người trốn sở mật-thám, thì ta nguyện, trợ giúp nhà-nước bắt hết bọn cờ đen, ngặt một nổi việc của minh lo chưa xuống, có đâu lo tới việc ngoài được.

Vương-Đồng đòi bắt Xuân-Lang, thế cũng là một chuyện mạo hiểm vô cùng. Vương-Đồng tức giận vì bị đánh chạy dài nên quyết bắt Xuân-Lang báo hận. Thế nào Vương-Đồng cũng lập kế nầy chước nọ bắt cho được Xuân-Lang đem về hầu hạ. ...»

?

Bọn cờ đen lọng hiểm dường đó, hứa thứ bảy tới bắt Xuân-Lang. Chừng ấy có ai tiếp cứu không?

Nếu không ai cứu, thì thân phận Xuân-Lang sẽ ra sao?

Ngọc rắn đã về ai rồi?

Ai lấy giấy quốc-trái?

Một tòa nhà đồ sộ ở đường Massiges. Lính bao phủ tứ bề, biện tây đứng đông gặt. Thiên hạ trùng trùng điệp điệp đứng theo mấy góc đường đặng coi bọn cờ đen.

Một đội lính sơn đá bồng súng bắn hỏi chận mấy góc đường đặng ngừa bọn cờ đen.

Gần mười giờ trong nhà thấp đèn sáng trưng, như ban ngày Xuân Lang nằm trên giường trong phòng, lòng như dao cắt, ruột tợ kim châm, không giây phút nào ngưng giọt lụy. Ngoài phòng bốn bề kín mít, mười người biện tây ngồi bao phủ cái phòng của Xuân-Lang. Sáu người lính mật thám vỏ nghệ siêu-quần đứng xắn bắn bên phòng Xuân-Lang.

(Còn nữa)

AI CÓ ĐỌC TIỂU-THUYẾT

HUYẾT-LỆ-HOA

Nên đọc tiểu-thuyết ly-kỳ mới xuất bản, mang hiệu là:

MỘNG-HOA

Giá trọn bộ một cuốn 0$ 50

Những độc-giả ở Lục-châu, muốn coi MỘNG-HOA, xin gởi 0$ 70 cò nǎm su (luôn tiền gởi) cho:

N.D. 106, rue des Marins Cholon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Sté des Imprimeries et Librairies Indochinoises.
Maison C. ARDIN
Rues Catinat & d'Ormay - Saigon

Xin chư vị Độc-giả hãy đến Nhà-in Ardin là nhà in báo Đông-Pháp thì sẽ đặng vừa lòng vì [illegible] nghinh tiếp một cách rất tử-tế !...

DĨA HÁT BỘI MỚI LẠI

Hiệu ODÉON hát kim sắt, bề mặt 27 phân, hát nam khách thật hay
Mua dĩa hát hay là hàng hóa ở hiệu nầy trả bằng giấy Quốc-trái Đông Pháp đặng

Trần-quang-Xuân
158, rue d'Espagne — Saigon

109 Thế nữ ru ông hoàng.
119 Triệu Mã Vân cởi cá.
121 Quân ru ông hoàng ngủ.
127 Ngưu Cao tảo mộ.
131 Thiên Hương dạo kiển.
143 Hai người quân hầu ông Trương.
153 San Hậu (Nguyệt Kiều vô chùa).
159 Dư Hồng hạ san.
161 Đào phi-Phụng kiều-nguyệt tam.
189 Võ-như-Lương (kép mai say).
191 Giảo-Kim làm mai (Tảo bác).
192 Đờn cho ông Trụ nghe.
201 Trả hôn Trần-pháp-Chánh cưới vợ)
203 Tam-quốc (ông Trương thủ thành).
207 San hậu (bà thứ chấy giặc đế).
209 (tiếp theo).
217 San hậu thứ ba (thằng Nhược).
225 Đào-ng.-Thơ. Đào-tan-Lang đánh ghen.
227 (tiếp theo)
231 Huynh-thiết-Thanh đi câu.
233 Kép ba san đi học.
239 Kim-Luông than bắt ốc hái rau.
243 Tiết-Cương phá thiết khưu phần.
275 San-Hậu (Mạo Ất).
277 San-Hậu (thằng Út).

Có bán dĩa hiệu: **Victor, Fathé, Lyrophon** mua đủ 10 dĩa bất kỳ thứ nào thì bổn hiệu sẽ tặng một dĩa Cao-mên để nghe chơi cho lạ.

QUÍ ÔNG ĐIỀN-CHỦ VÀ CÁC NHÀ HÀO HỘ NÔNG GIA

Xin lưu ý !!

Quí ông ở trông lục-châu muốn đi mau và giãn-tiện, thì xin mau dùng thử những moteurs để gắn vào tam-bản hay là ghe thuyền, chạy bằng dầu sản, dầu lửa cũng là dầu nhớt.

Tại «SALON NAUTIQUE» Saigon (Tandinh), môn bài 460, đường Paul Blanchy có trữ bán mà thôi.

Hiệu nầy cũng bảo kiết cả về cách thức ráp máy vào ghe thuyền bởi tay thợ nghề rất có danh. Lại cùng một xưởng đóng riêng tàu hơi mà thôi. Máy dùng đến chừng nào, thì cũng chẳng khi nào mà hư hay là trục trặc dọc đường.

Máy để gắn tam-bản kiểu «PROLSEURS AMOVILES», là kiểu kiêm-thời, từ 2 cho tới 8 mã-lực, dùng để gắn ghe lường, tam-bản, đã nhẹ nhàn, mà cách dùng rất nhậm lẹ giá lại rẻ.

Máy chạy bằng dầu nhớt hiệu AMADOU» dùng dầu *solar oil, mazou*, dầu lửa, vân vân..., đều chạy đặng cả. Dùng về máy làm xay lúa máy cáo cao-su, máy tiện, máy làm cho có hơi đèn điễn. Tiền sở phí mọi ngày có 2$ ít mà thôi.

Bổn-hiệu sẽ đóng đủ các hạng thuyền chạy bằng máy moteur

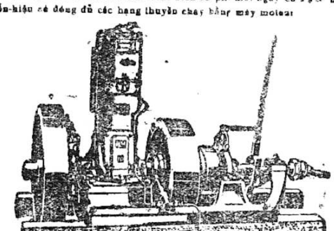

HÃY VIẾT THƠ HỎI:
SALON NAUTIQUE
460, rue Paul Blanchy Saigon (Tandinh)

Áo Caoutchouc bận mưa
và Gabardine bận lạnh

	Bề dài cỏ áo	CAOUTCHOUC MỘT LỚP			CAOUTCHOUC 1 LỚP LÓT SỌC RẰNG VUÔN				CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT SỌC RẰNG VUÔN			
		N° 300	N° 250	N° 100	N° 600	N° 500	N° 425	N° 400	N° 700	N° 750	N° 775	N° 800
Con nít	0m 70		8$40		Thượng hạng							
	0m 80		8 70									
	0m 85	9$50	9 00	8$00		13$50		10$50				
Người thấp	0m 90	10 50	9 70	9 10	19 00	15 00	13$00	11 50			17$00	17$50
	0m 95	11 00		9 40	20 20		13 80					
Người trung	1m 00	11 50		9 70	20 70		14 20				17 50	18 [illegible]
Người cao	1m 05		12 00	10 00	21 50		14 70		14$00	17$50	18 00	18 5[illegible]
	1m 10	15 00			21 50		15 50			18 00	18 70	19 2[illegible]

Áo cirée (Ngoài cao-su láng trong lót rằng vuôn) thước tất và giá y theo áo số 425.

Áo mưa đờn bà Satin thật tốt, trong cao-su và có lót hàng trắng thật đẹp như giá 31 $ tới 34 $ tùy theo cao thấp nhỏ lớn.

Bán tại hiệu : **Trần-Quang-Xuân**
158, rue d'Espagne — SAIGON

NOTA : Vị nào mua xin đo bề cao của mình cho chắc và cho biết người mập, ốm thì bổn-hiệu sẽ lựa cở cho vừa.

MỚI LẠI ĐỒNG-HỒ TREO NHIỀU KIỂU GIÁ RẺ.

XEM QUA CÁC BÁO

Nghề võ Tàu

Người nước Tàu xưa nay vốn có tiếng giỏi về các võ nghệ như đánh quyền, đánh kiếm, đánh côn v. v. Trong ít lâu nay vì có những võ khí mới ở Âu-châu như các thứ súng đạn, quả nổ nhanh nhẹn và lợi hại lạ thường, nên những võ nghệ củ ấy không thể dương đối nổi, thành ra không đắc dụng nữa. Nhưng xét ra những võ nghệ củ ấy thực dả gây cho quốc-dân có được cái tinh thần thượng võ rất mạnh bạo và rất hăng hái, lại có ích về đường thể-dục nữa. Vì có sự ích lợi mật thiết như thế, nên vừa rồi các yếu nhân trong Chính-phủ Nam-kinh có đề xướng lên vấn đề « Quốc-thuật » tức là chấn-hưng những võ nghệ củ ấy. Việc này hiện nay đã thực-hành, và đã mở một cuộc quốc-sỹ du nghệ đại hội ở Giang-ninh (Nam-kinh) có nhiều tay võ sĩ đều dự, diễn hết các ban võ nghệ. Ngày 4 Mars vừa rồi Lý-liệt-Quân và Đàm-diên-Khải, Trương-chi-Giang lại mở một cuộc hội nghị, cử Trương-

ĐÀM-DIÊN-KHẢI

chi-Giang, Lý-cảnh-Lâm tổ chức ra hội Quốc-thuật nghiên cứu. Cách tổ chức chia ra làm hai môn : « Thiếu lâm » cùng « Vũ đương » và chia ra bốn khoa : « sang, dạo, kiếm, côn » lấy khoa « đánh quyền » làm bãn vị. Chia ra như thế, là để chuyên nhặt những cái thuật sở trường của các nhà các phái lấy sự nghiên cứu làm đầu. Ngoài đó lại đặt ra bốn bộ : biên tập, tuyên truyền, bình nghị, tổng vụ.

Buổi hội ấy có tuyên ngôn đại khái như sau nầy :

« Gọi là quốc thuật, là gồm cả các khoa quyền dũng, kỹ kích và các ban võ nghệ vốn có từ xưa mà nói. Võ nghệ của Trung-hoa phát đạt rất sớm đời nào cũng vẫn có người truyền lại ; gần đây vì có võ khí mới nên không mấy người chịu giảng cầu, nhưng đôi khi có người nào biết, thì thực thấy tỏ ra cái tài mần tiệp và biến hóa lạ thường, phương pháp thực là thần diệu, cũng với quốc học thực có cái điềm tốt lạ ở trong, nên gọi là « quốc thuật » để tỏ cho ai nấy biết rằng đó là cái ưu điểm riêng của nước nhà cần phải mở mang ra cho rạng rở. Nước Trung-hoa nầy vì cái thói văn nhược quá thịnh, quốc dân phần nhiều thể lực không mạnh, tinh thần suy kém, tư tưởng không được chu mật, năng lực rất là chậm chạp, nuôi nên một cái thông bệnh cho hết thẩy các giới, sinh sản ngày kém, nước khốn dân cùng, đều bởi đó mà ra. Tiên nho đối với ba điều : trí, nhân, dũng, đều chú trọng đến ; đời nay dầu đó đều nói đức dục, trí dục và thể dục, thiếu một cái gì không được. Coi đó đủ biết sức khỏe thực là cơ sở cho các sự nghiệp, không kể xưa nay Đông Tây, đều nhân như thế cả. Chúng ta nên biết rằng : Muốn cứu nước, trước hết phải giàu dân ; muốn giàu dân, trước hết phải nghĩ cách tăng gia cái sức sinh sản ; muốn tăng gia cái sức sinh sản, phải chú trọng đến việc mở mang dân trí và làm cho thêm mạnh cái thể lực của cá nhân. Việc nghiên cứu quốc thuật tức là cái đường tắt làm cho thêm mạnh cái thể lực ấy vậy.

Các đời đế vương ở Trung-hoa nầy, coi thiên hạ là cái của riêng mình, phòng giữ dân thực hết cách, khinh bỉ việc rèn tập thân thể là việc của kẻ tiểu trượng phu, ngăn trở quốc thuật không cho được phát đạt, cố khiến cho dân khí suy đồi để dễ áp chế vậy.

« Ngày nay dầu là buổi các thứ võ khí mới dương thạnh hành, ở trong nơi rừng súng mưa đạn, những võ nghệ củ ấy, không thể đem ra mà dùng được, nhưng gặp trận đánh nhau lúc ban đêm, hay đánh nhau trong đám sa mù, hai bên đánh giáp lá-cà, đấu nhau bằng sức khoẻ, đấu nhau bằng mũi nhọn, sự được thua cuối cùng, cần phải coi ở thủ thuật giỏi hay không giỏi. Xem vậy lại càng rõ rằng không thể khinh thường quốc thuật vậy.

« Nói tóm lại, chấn hưng quốc thuật là tăng-gia cái sức sinh sản, duy trì trật tự trong xã-hội. Vậy quốc-dân người nào có được những võ-nghệ riêng, xin chớ giữ cái bụng hẹp hòi như xưa, bí mật không chịu truyền ra cho người ngoài biết, xin mời đến hội sở công bố để cùng nhau nghiên cứu. Việc nầy nhỏ thì có ích cho thân thể, lớn thì tạo phúc cho nhân quần. Mong rằng ai nấy nên chú ý ... »

(T. N. D. B.)

NƯỚC MẮM

Chữ thập đỏ

Bổn hiệu có lời kính cáo cho đồng bào hay rằng. Bổn hiệu có trữ bán rất nhiều nước mắm « chữ thập đỏ ăn dã ngon mà không sanh bịnh vì nước mắm ấy làm tại Phanthiet và có nhà nước thí nghiệm hẳn hòi không sai một tỉn.

Đồng bào đến mua nước mắm của bổn hiệu dã khỏi sợ lầm thứ nước mắm giã và bổn hiệu sẽ lấy dạ thật thà cung kính để đền bồi ơn chiếu cố của đồng bào.

Còn như ở lục tỉnh có vị nào muốn lập tiệm để trữ bán thứ nước mắm nầy xin mời đến bổn hiệu cũng viết thơ thương nghị tôi lập tức trả lời.

NGUYỄN-NGỌC-HUỲNH.
186-188, Quai de Lagrandière Saigon.

Ai có dĩa hát máy cu cou tốt, hát nhàm rồi, muốn đổi xin do nơi :

Cô TRẦN-THỊ-TÁM
296, Quai de Choquan-Cholon

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ - NGHỆ BẮC

DỨC-LỢI

105-109, Rue d'Espagne, Saigon
(Kế dinh quan xả Tây)

Bổn tiệm mông ơn qui vị chiếu cố trong ba năm nay nên bổn tiệm được thịnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵng 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, An-nam, canh cải rất khéo rất hạp thời trang, tủ chưng theo Salon kiểu rất lạ, tủ thờ, kiền, tranh liễn, bình phuông cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỗ.

Đồ thau : Lư, chơn-đèn đúc toàn thau lọc nước rất tốt kiểu kim-thời bình bông và các món bằng đồng đen khảm tam khí chưng theo Salon rất đẹp.

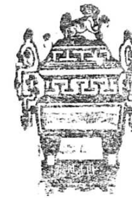

Đồ thêu màu : Tranh, áo gối, nệp bàn vân vân.

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong ở tấm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm đoạt được bằng người ngoại bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chủ nhân kính cáo.

PHỤNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne — Saigon

Ít lời thành thật

CẢM TẠ ĐỒNG-BÀO

Bấy lâu chúng tôi đặng vửng bước trong thương trường, thì cũng nhờ đồng-bào chiếu cố, ơn ấy chẳng biết lấy chi mà bồi đáp cho vừa.

Nay sẵng diệp có nhiều qui khách ở Lục-Châu biểu chúng tôi hảy lập một tiệm ngủ cho xứng đáng tại Châu-thành Chợlớn đặng phòng khi thừa nhàn cho có chỗ nghĩ ngơi yên tịnh.

Bởi vậy chúng tôi muốn vừa lòng qui khách, và bồi đáp ơn chiếu cố nên mới mở thêm mấy chục phòng rất rộng rãi, cách sắp đặc thích hạp theo kim thời, đề hiệu là :

1. — ĐÔNG-BAN-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 75, 77 và 79.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 76 và 78.

3. — HIỆP-SỰ-LỮ-QUÁN, ở Boulevard Bonhoure, số 46, và tại Châu-thành Saigon ba tiệm là ;

1. — NAM-TRUNG-KHÁCH-SẠN. Rue Alsace-Lorraine, số 103 và 105.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, Rue Colonel Grimaud, số 21 và 23.

3. — NAM-HƯNG-THÀNH-KHÁCH-LẦU, Rue Amiral Roze, số 13 và 20.

Vậy xin qui khách chiếu cố giúp giùm cho chúng tôi đặng bền vững, thì ơn ấy chúng tôi hằng ghi tạc.

Quảng-lý : [illegible]

KỶ-NIỆM
GIÁP 10 NĂM THƯƠNG-MẠI

Bán rẻ mạt ! rẻ mạt

Nay giáp 10 năm M. François Sư ra lập nghề *Hột xoàn*, nên nay định bán các hột xoàn nơi tiệm sẽ *Bớt giá Thiệt rẻ* trong vòng hai tháng, gọi là mừng Kỹ-niệm để đền ơn qui khách trong bảy năm thương mãi.

Một lời trước một cuốc xe kéo xuống chợ cổ đến tiệm M. François, 76, Rue Vannier sẽ được mua rẻ bạc trăm bạc ngàn !!!

P. S. — Còn hàng lụa tinh kỳ nầy bán gần hết, cho nên ta nữa giá rẻ mạt, rẻ hơn kỳ solde trước thập bội. Hàng mới tinh ! Hãy mua mau mau kẻo hết.

PHOTO THUẬN-KÝ

Propriétaire : TẠ-VĂN-CẦN
Ex-directeur de la Maison
Photo Thuận-Ký, à Bordeaux (France)
N° 7, Quai de l'Inspection, Vinhlong

Kính cáo cùng chư qui ông qui bà đặng rõ : Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưởng lối kim thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu qui ông qui bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình đến bổn hiệu và chỉ rõ muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các ý.

Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện.

Sau dây qui khách muốn hỏi về công việc làm đều chi xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng hồi âm lập tức.

THUẬN-KÝ, kính cáo

VELO-HALL

Etablissement
Trương - văn - Hanh Sadec
Giấy thép nói số 19

Là nhà chuyên nghề bán :
Xe máy — đủ đồ phụ tùng
Đại-lý — máy hát và dĩa hát
Pathé - Victor - Béka

Bán sỉ - bán lẻ. Kính xin qui khách lục châu lúc nào cần dùng xin đem lòng tưởng đến. Bổn hiệu rất thậm cám.

Cũng chịu nhận những thơ mua đồ cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement)

COI TƯỚNG

Người có tiếng

Trần-kim-Tiền tiên sanh, người tỉnh **Quảng-Đông**, ở miềng Thanh-Hoàng, **kính cáo** chư vị khán quan nhả giải. Tôi coi bói khoa cùng coi tướng số đoán việc giàu nghèo số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh.

Chư Qui vị muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai xin tạm bước ghé vào thì hiểu rỏ. Khán tướng định-giá, tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam ; lời biện bạch không sai chẳng hề thêm dệt. Có coi thiên văn địa lý. Nếu coi không hay, thì tôi chẳng bao giờ dám ấn hành vào nhựt trình... Trước khi tôi có ở tại phòng ngủ Lục-tỉnh, tôi về Cholon đã lâu, hiện thời tôi đả trở lại tại phòng ngủ Lục-tỉnh-khách-lầu, tại đó có treo cái dài hình 100 tuổi bằng vải trắng, phía dưới có cái bàn tay, và xin qui vị nhìn cho kỹ kẻo lộn với kẻ làm bậy mà ăn tiền.

TRẦN-KIM-TIỀN.
258, Rue d'Espagne — Saigon

SAIGON-AUTO

TANG-QUANG-DI
Propriétaire-Gérant
19-21, Rue Amiral-Rose, 19-21

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu đánh bóng xe hiệu « Eau baber » đồ đề và ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bánh mâm 765×105 và 820×120. Mới lại đèn phare hiệu « Grebel » cho xe « Delage và Renault » chói xa được bốn 4 cây số (4 km).

Qui khách ở xa, muốn cần dùng món chi xin viết thơ, hoặc kêu dây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẻ lập tức gởi đồ liền cho qui-khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Téléphone : 442
Adresse Tlégr. : TANDI-SAIGON

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Kính cáo cùng chư-vị độc-giả :

Khi đổi chỗ ở, xin gởi theo hai cắt cò và cái băng củ, hoặc chỗ ở củ, để Bổn-báo để sự thay đổi trong sổ sách, và tiện việc gởi báo cho các ngài.

ĐÔNG-PHÁP THỜI BÁO

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho tổn, ho sút huyết, bất hạng lâu mau. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều ; ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.

Bổn đường chẳng nệ tốn công, về tại Trung Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Nam-Việt bào chế ra một thứ thuốc để hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói.... O $ 10

Thần hiệu Phát Lãnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn nầy chuyên trị hàn đàm tà nhiệt, bốn mùa cảm mạo; khi nóng khi lạnh, đầu nhức, các chứng trúng cảm, uống thuốc nầy lập tức kiến hiệu. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.... O $ 10

Mandat để gởi cho Huynh Thanh chủ tiệm VAN AN DƯỜNG
N° 38, rue de Douaumont, Saigon.

TRẦN DUY-BINH
42 Bd CHARNER 42 SAIGON
KHẮC CON DẤU ĐỒNG VÀ BẢNG
LÀM DẤU THỦ NÓN BẰNG CAO SU

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Đông-Pháp Thời-sự

(Tiếp theo)

SADEC

Một bài điếu văn

Bài điếu văn của ông Nguyễn-phú hựu, phó hội-trưởng hội Sadec tương tế ở Saigon cholon giadinh đã đại-biểu cho hội mà đọc tại đám tang ông Bùi-duy Thương là một Vị giáo-sư chữ nho hưu-trí.

Thưa Quí Ông. Quí Bà
Trình các ngài

Ở đời chẳng có chi bi thảm hơn là lúc sanh bi cùng cơn tử biệt; sanh ly còn có khi hội ngộ; than ôi! tử biệt thì hẳn là một giấc nghìn thu, người tiếc kẻ thương, dầu có muốn tìm nhau thì chỉ trông thấy một nắm mồ cỏ cây lải-rải, gió thổi hắc-hiu, mong ra như gọi cơn sầu, như khêu nỗi thảm. Hèn chi Ngự Chế có câu:

« Khôn dại cùng chung ba thước đất, giàu sang chưa chín một nồi kê ».

Bởi tiếc thương mà than vậy, chớ người đời không cần phải sống bách niên, rồi rốt cuộc lại chẳng có chút chi hữu dụng với đời, sống như vậy chẳng những là thừa thẹn với non sông, mà lại còn choán hết một khoảnh đất dưới mặt trời nầy rất uổng.

Nhớ thầy xưa:

Gặp lúc nước nhà bại nhược Phong Hóa suy vi, thầy chẳng nại công lao, hằng ngày đều đem hết trí não ra mà dỗ dành em trẻ, phân biện chánh tà, chỉ đường luân lý: nhờ vậy mà phần nhiều trong bọn thọ giáo với thầy, tuy là thông thuộc chữ Âu chớ Phong Hóa cũng noi theo người Á-Thật quí hoá thay cho nước da vàng, Văn-Chương bầu tuyệt, mà Phong Hóa hởi còn.

Lúc hành sự, con trí sĩ, thầy hằng nắm giữ một cái thái-độ ôn Hòa, ở ăn tùy phận; gát ngoài tai những lối tranh đua, ngành ngược dầu ai xa lạ. Hôm nay thầy du tiên cỏi hạt thì quả nhiên phận sự của thầy đối với đời tấc cả hoàn toàn: đoái lại bề ngoài biết bao là môn đệ của thầy dã trở mặt với quê hương, còn xem lại việc gia-đình thì dả biết rằng thầy không có lầu cao ruộng rộng như ai..., chớ bề kế hậu lại đặng rỡ ràng hơn chúng.

Thầy ôi! Mảnh đất lấp người xương trắng, chớ cái nhơn danh phưởng-phất đời đời; bởi thế cho nên người trần chẳng lựa phải sống hoài hoài, mà ôm ấp cái thân danh mãi-mãi.

Than ôi! Tang-thương biến cuộc, vận cầu trăm bịnh; thêm lại thảm cho những bực hiền nho trí sĩ như thầy càng ngày càng khuất bóng. Rồi sau đây biết cậy ai mà trau dồi đức hạnh cho bọn trẻ em trong đoàn hậu tấn. Nếu học văn, không học lễ thì cũng chưa đủ mà nung đúc cái tư-cách của con người. Thoản như giáo-dục có mà đức-dục kém thì chẳng khác nào một chiếc thuyền vận tải không đồng bên tráng bên khuyết, rồi biết sao tránh khỏi nổi phong ba trong con đường đời mong ra thẳm thăm.

Ôi! Hôm nay thầy dả cất bước vào chốn làng mây, dủ hết việc trần ai, chớ chi thầy còn hưởng thọ trong một ít lâu nữa thì thầy lại càng nảo nồng chán ngán cho cái phong tục sau đây trong buổi giao thời nầy. Hiện nay cái nền Phong-Hóa xứ ta cũng chưa cho rằng tiêu-duyệt, mà trước mắt tôi thường thấy: Con đối với cha thì không chi hiếu-hạnh; tớ đối với thầy chẳng chút nghĩa-nhân; việc cang thường xem tợ mây lông, còn trong đường bầu bạn thì biết bao là tay xảo trá.

Thôi thì giờ hẩu mảng, tôi chẳng dám dong vài, e cho các ngài mỏi mệt, vậy trước khi mảnh đất nầy khỏa lại, chia kẻ dương gian, người âm phủ, tôi xin thay mặt cho Hội Tương-Tế Sadec trú tại Saigon-Cholon-Giadinh cùng các cựu học sinh của thầy và bổn thân tôi là môn đệ của thầy mà kính điếu ít hàng vắn tắc cầu chúc cho linh hồn thầy đặng tiêu-diu nơi cảnh Lạc.

Từ đây:
Thinh danh chứng có trời muôn trượng
Công-Nghiệp buồn thên đất một mồ.
Xót thay!
Tiếng khóc làng nho xuân vắn ngắt.
Câu cười thế sự gió bay vù.
Hởi ôi! Thương thay!

Đôi lời cảm tạ

Hôm ngày chúa nhựt tuần rồi M. NGUYỄN-PHÚ HỰU là người thay mặt cho hội TƯƠNG TẾ Sadec lập tại Saigon, có đi viếng các thân hào trong tỉnh Sadec mà cổ động giùm cho hội. Bởi thì giờ vắn giỏi nên M. NGUYỄN-PHÚ-HỰU chỉ viếng dặng ít nơi mà thôi. Vậy dưới dây bổn hội chúng tôi xin để đôi lời cảm tạ quí Ngài có dạ nhiệt-thành giùm giúp cho hội đạt đặng cái mục đích của chúng tôi sở nguyện. Hiện nay chúng tôi dả mua đặng một khoảnh đất tại Chí-Hòa để làm Nghĩa-Địa cho Hội và trong ít lâu đây chúng tôi sẽ cất trên đó một cái nhà đặng phượng thờ cũng là qui tế những người trong hội vô phần quá vãng.

1. Ông Huỳnh-tấn-Sum, tri-huyện hàm à Tân-mỹ Sadec 50$
2. Ông Huỳnh-tấn-Sung, phó-tổng à Tân-mỹ Sadec. 50
3. Ông André Dương Sadec. 50
4. Ông Tô-văn-Diệm, ban-biện phó-tổng à Tân-tịch Sadec 10
5. Ông-văn Ớ, hội-đồng địa-hạt à Tân mỹ Sadec 10
6. Ông Trương-văn-Hạnh, thuong-nghiệp Sadec 5

Còn nhiều ông hứa sẽ gởi giúp cho hội một số tiền xứng đáng nên luôn dịp chúng tôi cũng xin để lời đa ta. Bổn hội chúng tôi lại lấy làm hân hạnh mà trông thấy nhiều bạn dồng hương hết lòng sốt sắng trợ lực cho monsieur Nguyễn-phú-Hựu về sự cổ động nầy. Như là M. André Duởng, Huỳnh-văn Giai, Phạm-v-Nhàn và Nguyễn-văn-Diệp.

BAN-TRỊ-SỰ

Kính cáo đồng bào

Mới mở tại châu thành Mythồ, đường Trần-văn-Trận, một cái nhà in hiệu Thanh-Niên.

In đủ kiểu thật khéo, kỹ lưởng, và tính giá nhẹ hơn mọi nơi, xin quí ngài lưu ý.

Chủ nhơn:
Phan-văn-Thanh

Ở đâu bán *áo mưa*, *áo lạnh* rẻ mà tốt
Có một mình
HIỆU
NGUYỄN-VĂN-TRẬN
94-96 Boulevard Bonnard
SAIGON
Téléphone nº 178
Bán đủ các thứ *áo mưa, áo lạnh* cho *đờn ông, đờn bà, con nít* tốt mà giá lại rẻ hơn hết.
Gởi contre remboursement cho các nơi

AU REGRET
76, Boulevard Bonnard
Tràng hoa tang *(couronnes)*
bằng cườm, và bằng sành
Kể giá từ 8$00
Giá riêng cho các hội Lương-hữu và cho các người mua đi bán lại
A. muốn mua tràng hoa nên đến đó mà mua, vì ở đó làm đại-lý cho mấy hãng lớn tại Paris và Marseille

?
AI MUỐN
Mua - bán hay cầm chế
Đất
Nhà cửa
Vườn tược
Ruộng nương
và tư sản khác
Thì cứ hỏi tại sở:
O. T. I. C. A.
Office de Transactions Immobilières Commerciales et Agricoles
9, Rue Taberd -:- SAIGON

Lời rao
Tại hãng dệt vớ Tissage Lê-văn-Thế nº 19 Quai de la Marne Saigon (ngay đò Cầu-ông-lãnh gần nhà thờ) có dệt đủ các thứ vớ rờ gát (régate), khăn choán cổ (cache-cols) khăn choàn lạnh (écharpes), bao tay (gants) và nhuộm đồ y phục đủ màu (teints).
Muốn cho vừa lòng quí vị đồng bào và nước ta sẽ mở mang nên tôi có dạy học theo công nghệ nầy như quí vị đồng bào có muốn cho em cháu nó học cho mở mang thì hãy viết thơ hay là tới tại hãng tôi mà nghị luận, quí-cô và mấy em có học dệt thành nghề rồi muốn mua máy và đồ phụ tùng theo công nghệ dệt vớ, tôi sẵn lòng có đủ.
Dạy học 6 thứ y phục bằng tay không phải dệt máy.

Thợ chụp hình
Người mộ chụp hình
chỉ nên mua kiến họa hình, giấy lấy hình và đồ dùng để chụp hình sau khi dã hỏi giá ở tiệm:
Photo-Nadal
Mới qua đồ chụp hình hiệu;
Lumière, Crumière, Dragon, Guilleminot
ở số nhà 118-120. *đường Catinat.*

LAIT NESTLÉ

SỮA HIỆU
CON CHIM
NESTLÉ
LÀ TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

HIỆU
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
SAIGON
Áo mưa !!
Manteaux Impermeables

Bổn hiệu ra mua bán đã 10 năm chẳng, nghĩa là, dã 10 mùa mưa rồi, dã mua bán đủ các hiệu áo mưa, nhờ vậy mới biết được hiệu áo mưa:
« The Dragon » nầy là tốt hơn hết. Trong 3 năm sau đây Bổn-hiệu bán ra cho quí-khách trong Lục-châu tỉnh ra hơn mấy ngàn cái, hễ ai có dùng rồi cũng đều vừa ý, lại còn giới thiệu cho anh em mua nữa. Thứ áo mưa « The Dragon » nầy là hiệu của Ăn-lê, màu xám xanh có dệt sọc xuôi xuống phía trong có lót sọc rằng vuôn, kiểu Raglan có Ceinture, nút gài vô trong, thứ vải nầy dệt bằng chỉ fil, bền chắt lắm xài lâu không bầu nhàu và đồ lòng như thứ dệt chỉ vải, lại khi đi mưa dầu gặp mưa lớn thế mấy cũng không ước thấm vô trong đặng, về sự ni tất thì chớ không có sức kỷ luởng đặt theo ni tất người Annam mình, mặc vô thì vừa chúng tôi đã hết rộng thình thình như áo mưa mua ngay bên Tây.
Bề dài áo mưa « The Dragon » có sáu cở 0 m 95 — 1 m 00 — 1 m 05 — 1 m 10 — 1 m 15 và 1 m 20. Khi gởi mua xin nói rỏ cở nào và lấy giây đo vong tròn cái ngực coi được mấy tất, gởi cho bổn hiệu biết hai cái ni đó thì chúng tôi sẽ lựa được thiệt vừa thiệt đúng.
Giá bán áo mưa « The Dragon » Thứ áo bâu nhung tơ đen Ceinture boucle en écaillé giá 24 $ 00. Thứ bâu thường không may nhung Ceinture boucle en nickel giá 20 $ 00 Thứ bâu thường mà muốn dùng Ceinture boucle en nickel écaille thì thêm 1 $ 00.
Áo mưa đờn bà bâu nhung, tay giống nhung hiệu THE DRAGON. Giá . . 28 $ 00
Những áo mưa hiệu « The Dragon » kể trên đây có trữ bán tại hiệu:
Nguyễn-đức-Nhuận, 42, rue Catinat và 48-50, rue Vannier chợ-cũ, Saigon.

NGUYỄN VĂN CHỨC
38, rue Amiral Courbet, 38 -:- Saigon
Thiện nghệ về máy xay lúa gạo, đã ráp hơn 20 cái nhà máy rồi đều đặng vừa lòng quí khách.
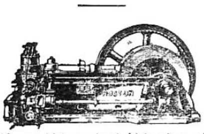
Máy xay chạy bằng moteur dầu Mazout hay là máy lửa chụm trấu, lớn nhỏ dủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không hao, giá phải chẳng.

Ở Bắc mới gởi vào nhiều lắm
Ghế Thonet
Ghế Xích-Đu
THĂNG-LONG
Tiệm chánh: 109 Mac-Mahon,
Tiệm nhánh: 20 Sabourain.

Dĩa mới qua kỳ tàu nầy
Dĩa hát kim sắt và dĩa hát kim Ngọc-thạch
HIỆU
Pathé
Đủ các điệu ca xan nghe rất thâm trầm
CỦA GÁNH HÁT
Phước Cương — Văn hí bang
Tái đồng ban — Tân thinh
Tập ích ban — Cô năm Nhỏ
Có những tay đào kép có danh tiếng trong lục-châu như là:
Cô năm PHI, hai LỰU, ba XIÊM, ba NÈN, hai ĐẢNG, hai XUYẾN, ba ĐIỀU, chín PHỐT, ba NHIÊU, ba ÚT, THẾ, TIẾNG
Giá: **2$25**
Hảy xin mục lục trong các trữ của bổn hiệu

Đào cải-lương, có cô nào ca hay bằng
CÔ BA XUÂN
mà gần một năm rồi nàng đã biệt Namkỳ, thì từ rày sấp tới ta hết còn nghe đặng nàng nữa. Ai là người mến tài của nàng và ưa hát hay thì hãy mua dĩa mới hiệu **Odéon** có thâu đặng 18 thứ tuồng của nàng ca lần chót mà để kỷ-niệm.
Có một mình hảng:
Indochine Films & Cinémas
— 106, Bd. CHARNER —
Có bán dĩa của cô BA XUÂN mà thôi

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

PHỤ TRƯƠNG VĂN-CHƯƠNG

của Đông-Pháp Thời-Báo ngày 28 Avril 1928

Khảo cứu về tư-tưởng học-thuật nước Tàu

(Tiếp theo)

Trong bốn thiên (1) bàn về chư tử đó, thì thiên của Tuân-tử là hỗn tạp nhứt. Mười hai nhà của Tuân kể ra đó, đều là người miền Bắc, mà về phương Nam không có một ai, học-thuyết của Lảo-tử và Dương-tử thạnh hành như vậy mà cũng bỏ không nói tới, thiệt là thiếu thốn. Vả lại, những người Tuân-tử bàn đó, ngoài Mặc-Địch Huệ-Thi thì đều không phải là tổ-sư trong phái mình, chẳng những nâng thầy mình để chống đạo khác, mà lại trọng dòng nhỏ mà quên dòng to, dầu đổ cho cái vạ chôn nhà Nho của Lý-Tư do ở Tuân-Khanh cũng không phải là nói quá đáng. Cho nên những lời khen chê của Tuân cũng không đủ kể.

Sách Nghệ-văn chí cũng chưa nói thấu chân-tướng của các học-phái, đả liệt Nho-gia vào chín dòng, thì không nên tách riêng ra thiên Lục-nghệ-lược, mà đã tôn Nho-gia ở thiên Lục-nghệ, sao lại hạ dòng dồi xuống với mười nhà? Đó là một điều khuyết điểm. Nhà Tung-hoành chẳng có chút chi triết-lý, nhà tiểu-thuyết chẳng qua là nghề văn-từ tạp-gia thì đã kêu là «tạp» còn có gia-pháp chi chi, mà cũng kể lộn với năm nhà Nho, Đạo, Danh, Pháp Mặc? thiệt không hộp lẻ, đó là hai điều khuyết-điểm. Nông-gia Cố-nhiên riêng là một môn học-thuyết, song địa-vị của Nông-gia cùng với Binh-gia, Y-gia, Thương gia cũng ngang nhau; Nông-gia có thể liệt vào học-phái, thì như binh-học của Tôn-Võ, Ngô-Khi, y-học của Biển-Thước, thương-học của Kế-Nhiên Bạch-Khuê cũng có thể kể vào một dòng. Nay có mấy thiên Binh-gia lược, Phương-sử-lược lại để ra ngoài Chư-tử-lược, thì chưa đúng nghĩa, đó là ba điều khuyết điểm. Trong Chư-tử-lược, nhà Âm-dương với nhà Thuật-số, giới-hạn không phân-minh, đó là bốn *điều* khuyết điểm.

Trang tử bàn về học-phái mà riêng trọng ba nhà Nho, Mặc, Lão, thiệt là tóm được dường-mối của học-phái đời bấy giờ. (Trong sách Trang-tử, thiên Thiên-hạ một đoạn trước nói về học-thuyết «Trong thánh ngoài vương» là chỉ về Nho-gia. Tống-Hình Doản văn là phái Mặc-tử. Bành-mông, Điền-Biền, Thận-Đáo là phái Lảo-tử, bổn thân Trang tử cũng là phái Lảo-tử. Trong thiên ấy xướng ra họa lại, chỉ có ba nhà Nho, Lão, Mặc, thiệt là biết đại-thế của học-giới). Nhưng cũng có chỗ thiếu sót.

Thái-sữ-Công (Tư-mã-Đàm) liệt ra sáu nhà, xô đi bù lại, nặng nhẹ chia san, đều là những hạng xưng hùng trong học-giới hồi đó, cờ trống ngang nhau. Chia loại tinh-vi, thì bài luận của Thái-sữ là hơn nhứt. Tuy vậy, nếu muốn xét coi các nhà học-thuyết bắt đầu từ đâu, tinh-thần ở chỗ nào, thì một bài luận của Thái-sữ cũng chưa đủ. Nay tra sách vở, xét hình-thế, do về địa-lý, về dân-tộc, hết sức nghiên cứu, mà chứng bằng những tánh-chất của các học-thuyết, chế ra một biểu về đại-thế các học-phái hồi trước đời Tần:

HỌC PHÁI VỀ HỒI TRƯỚC ĐỜI TẦN

1· *Phái miền Bắc*

A — Phái ở nước Châu và nước Lỗ (chánh-tông của phái miền Bắc): Khổng-tử, Mạnh-tử, Tuân_Khanh và các đồ-đệ.

B — Phái ở nước Tề (phái miền Bắc-dông: Quản-tử, Châu-Diễn và các người cùng phái.

C — Phái ở nước Tần, và nước Tấn, (phái miền Bắc-Tây): Thân-Bất-Hại, Thương-ưởng Hàn-Phi, Lý Khôi.

D — Phái ở nước Tống và nước Trịnh (phái miền Bắc-Nam): Mặc-Địch, Tống-Hình và các người theo về đạo Mặc. Đặng-Tích Huệ-Thi và các người cùng phái.

2· *Phái miền Nam*

A — Chánh-tôn của phái miền Nam: Lảo-tử, Trang-tử, Liệt-tử, Dương-Chu và các đồ-đệ của đạo Lão.

C — Chi lưu của phái miền Nam: Hứa-Hành, Khuất-Nguyên.

Luận về sự phân biệt của các nhà

Muốn biết chân-tướng của các học-phái về hồi trước đời Tần, thì hai làn sóng về miền Nam và miền Bắc, cần phải chú ý. Sự tiến-hóa trong thời-kỳ thứ nhứt của bầy người, tất phải theo giòng sông mà nổi giậy, muôn nước cũng thế. Nước Tàu có hai giòng sông rất lớn là Hoàng-hà và Dương-tử-giang. Hai giòng sông đó, vị-trí và tánh-chất đều khác nhau; Cho nên nhân-dân ở hai lưu-vực đó, đều sẵn có những văn-minh riêng, tự nhiên phát-đạt. Dầu rằng điều-hòa hỗn-hợp luôn luôn, mà cái dấu khác nhau, cũng không thể lẫn được. Phàm các sự vật, cái chi cũng vậy, mà tư-tưởng học-thuật chánh là một mối trong lẻ đó.

Miền Bắc, mầu đất gầy cằn, khí trời rá lạnh, đường sanh kế rất khó-khăn, nhân-dân trong xứ, dùng hết thì-giờ hơi sức để mà tìm kiếm cơm áo, gìn giữ giống nói, còn lo không xong, thì có công đâu mà đeo-đuổi về những triết lý mầu-nhiệm? Vì thế nên tư-tưởng học-thuật về miền đó, thường vẫn chăm về thiệt-tế, thiết với nhân-sự, qui sự lực hành, trọng sự kinh nghiệm. Cái học thuật «sửa minh», «tầy nhà», «trị nước», «lợi bầy» cũng nhân đó mà được phát đạt. Cũng bởi lẻ đó, mà nhân-dân xứ đó mới trọng nghĩa dân-tộc, dùng chế-độ tộc-trưởng làm gốc chánh-trị, kính người tuổi già, trọng các tiên-tổ, cũng bởi lẽ đó mà cái tánh sùng-cổ càng nặng, cái sức bài-ngoại càng mạnh. Học đời xưa, khen vua trước, qui nước mình, rẻ mọi rợ, trọng lễ văn, ưa thân ái, giữ phép nước, sợ mạng trời, đó là tinh-thần của các học phái miền Bắc.

Miền Nam thì trái thế, khí trời hòa-êm, mầu đất bời tốt, sự sanh hoạt rất dể dàng, nhân-dân không cần phải lo về sự no ấm của một thân, một nhà, cho nên thường để mắt ở bên ngoài thế-giới, trước còn kinh dời, rồi đến coi đời làm trò chơi, sau đến chán đời. Không phải song sóc về thực-tế, cho nên không trọng lễ phép Không phải chăm chăm về kinh-nghiệm cho nên không qui vua đời xưa. Vì văn minh của phương Nam chậm phát-đạt, nên người phương Bắc vẫn bỉ là mọi rợ. Cũng nhơn sự đó mà phương Nam đối với các học-phái của phương Bắc, vẫn có ý duồng-dẫy, vẫn có lòng muốn phá hoại.

Dò thăm lẽ huyền, ra ngoài cõi đời, so tầy người với mình, sửa bằng các giai-cấp, khinh sự yêu riêng, chán vẻ phồn-hoa, rõ lẻ tự-nhiên, thuận tánh cố-hữu, đó là tinh-thần của các học-phái miền Nam vậy.

NGÔ-TẤT-TỐ biên dịch. *(còn nữa)*

(1) Coi qua kỳ trước.

BÌNH PHẨM VĂN THƠ

Thơ của bà Huyện Thanh-quan

Thơ quốc-âm về môn tả cảnh thì ta phãi lấy thơ cũa bà huyện Thanh-quan làm bực nhứt.

Những bai của bà Huyện tả được tinh-thần hoạt động khiến cho người đọc câu thơ mà tưởng tới cảnh trong thơ, đều như hiển-hiện phô bày ở bên t[ớ]i trước mắt. Người nhà Đường khen thơ cũa Vương-Duy là trong thơ có vẽ, ta cũng thể khen thơ của ba Huyện Thanh-quan trong thơ có phim ảnh. Ôi, thơ tả cảnh mà tới bực ấy chẳng cứ ở nước ta, dầu ở nước nào cũng phải công nhận là áng văn chương tuyệt diệu.

Có người chê rằng: thơ của bà thì thiệt hay, chĩ vì dùng nhiều chữ nho, cái đó tức là bịnh. Nhưng ta phải biết trong thời-đại ba huyện Thanh-quan, chữ Hán dương thạnh hành ở nước ta, chẳng cứ người làm thơ, dầu người xem thơ cũng tất là nên kẻ có thâm thúy về Hán-học. Nên cái sự dùng chữ Hán pha vào tiếng nói, cũng là sự thương trong hồi bấy giờ Vả chăng, nay xem những chữ Hán mà bà huyện Thanh-quan dùng vào trong lời thơ đó, thì cũng là những tiếng phổ-thông, ai ai cũng biết, mà nếu những người đã không biết những tiếng đó, thì còn nói chi đến thơ. Thế thì sự đó cũng không phải là sở-đoản của ba Huyện vậy. Nay trích bốn mấy bài như sau:

BUỔI CHIỀU QUA ĐÒ GẶP MƯA

« Thấp thoáng non xa lún phún mưa,
« Bút thần khôn vẽ nét tiêu-sơ,
« Xanh um cổ-thọ tròn xoe tán
« Trắng xóa tràng-giang phẳng lặng tờ.
« Bầu rốc quan-san say chấp rượu,
« Túi nghiêng phong nguyệt nặng vì thơ.
« Biết bao tao khách tình đi lại?
« Thấy cảnh nầy ai chẳng thẫn-thờ! »

Bài nầy câu đầu nói ngay cảnh mưa, thiệt là đắc-thể, bà khéo dùng hai chữ «thấp thoáng» và hai chữ «lún-phún» để tả bóng mưa. Đọc câu ấy tưởng như tác-giả đứng trông ngọn núi xa xa, hạt mưa phơi-phới mà thi-tứ dùn dún vậy.

Câu thứ hai chỉ là nối mạch câu trên, mở chỗ cho hai câu dưới, song ba chữ «nét tiêu sơ» thì như vẽ cái cảnh quạnh vắng, trời hôm, cơn mưa sắp đổ.

Hay nhứt là hai câu thứ ba và thứ tư. Nói về sự «đối chỉnh» thì có lẽ trong thơ quốc-âm chưa có câu nào được bằng hai câu nầy: Xanh đối với trắng, Cổ-thụ đối với tràng giang, tròn xoe đối với phẳng lặng, tán đối với tờ. Tách ra mà bàn, thì là quốc-âm đối với quốc-âm, Hán-tự đối với Hán tự, tiếng «adjectif» lại đối với «adjectif» tiếng «adverbe» lại đối với «adverbe», tiếng «nom» lại đối với tiếng «nom», mà không tiếng nào phải đặt ép.

Nói về thể câu thì thiệt già cứng, suốt mười bốn chữ, không có chữ nào là chữ khu-khiến (verbe) mà lại bao-hàm được bao ý tứ.

Về sự đẹp lời thì hai câu nầy có lẽ cũng là hơn hết trong các thơ. Câu thứ năm và câu thứ sáu tác-giả tự nói thân-phận, rất thanh-nhã mà lại hức trần cũng thì là bọ hành khách, mà dùng đến *túi thơ bầu rượu*, thì biết ngay hành khách là văn-nhân. Song, nếu bốn chữ túi thơ bầu rượu mà đặt liền với nhau, thì chỉ là sáo cũ lôi thôi, chẳng có chi là lạ cho nên phải xoay trở cho được thoát cô. Xoay đến *bầu rốc quan-san say chấp rượu túi nghiêng phong nguyệt nặng vì thơ,* thì thiệt tài tình vô-hạn. Thế mới biết văn thơ không cần phải dùng điển xa lạ, những cảnh quanh mình đều là văn-liệu hết thảy? hay giở tại người «làm văn» khéo hay vụng mà thôi.

Câu thứ bảy và câu thứ tám, tuy là tầm-bút, song cũng có tình.

Tóm cả tám câu, có thể gọi là bức tranh truyền thần có cây, có núi có sông có mây, có khách rượu, làng thơ, đương lơ lửng ngóng thuyền trên bến.

T.

DỊCH THƠ TÂY

Theo như lời ông Crayssac *trong bài* « Bút lông và bút sắt » *thì bài thơ dịch đăng dưới nầy là của một người An-nam lên ở Ai-lao, nhờ bạn gởi về, mà ông* Jean Riquebourg *đã phiên dịch ra thơ tây; tiếc rằng không thấy được nguyên-văn chữ quốc-ngữ.*

Nay tôi xin thử dịch ra đây, vị-tất đã phưởng phất đặng cái giọng thâm trầm tao nhã của người trước.

D. V. K.

Loin de toi, je souffre, exilé...
Je voudrais être le nuage
Qui, pousse par le vent zélé
A travers le grand ciel voyage.

Je survolerais le Mékong
Dont l'onde monte et s'enfle encore
Pour luire au soleil comme un gong,
Pour gronder comme lui sonore...

Par-dessus montagne et forêt,
Vers ton amour et pour ma joie,
J'irais! Mon ardeur trouverait,
Sans boussole la bonne voie;

Au sein de l'enclos de cactus
Comment ne pas les reconnaître,
Le jacquier, le coin d'hibiscus,
La pagode qui te vit naître?...

Sur la fraicheur du clair ruisseau
Dès que ton bras qui se replie
Balancerait le double seau
Je crèverais en brusque pluie.

Tu me recueillerais alors.
Tu m'emporterais, tendre amante!
Versé j'emplirais jusqu'aux bords
La jarre pansue et chantante.

Puis, matin et soir, chaque fois
Qu'au cœur transi de l'onde pure
Tu tremperais tes souples doigts
Je réfléchirais ta figure.

Enfin, quand ta soif m'aurait bu,
Notre union s'achevant toute,
Mon désir se mourrait au but,
Tari dans ma dernière goutte.

Jean RIQUEBOURD.

XA EM

Xa em khác thể bị đày,
Ước chi hóa đặng đám mây tếch vời.
Nương trận gió phương trời bật-bặt,
Tuyệt mù bay nam bắc tây đông!
Bay ngang dòng nước Cữu-long,
Nước xao xao dợn, sóng bồng bồng lên.
Ngần nước chói như chiên ánh nắng.
Tiếng sông khua như giống hồi chiêng.

Quảng bao lâm lộc sơn xuyên,
Mong tìm nghĩa củ, hàn huyên tự tình.
Ngoài ngàn dặm tấc thành gắn bó,
Lối dàng xưa lựa có chỉ-nam!
Xương rồng rào nọ rỏ ràng;
Kìa chòm mít củ, ấy hàng bụt xưa,
Nầy cổ-tự, trống trưa, chuông tối,
Từng thấy ta hồi mới sanh ra.
Ven khe ta lại lần qua,

Thanh lương chờ đợi tay hoa dịu dàng.
Vừa xóc gánh, sắp toan múc nước,
Ta trên mây, vội trước làm mưa.
Ai ôi, hứng lấy cho vừa!
Gánh tình em lại chốn xưa đem về.
Đổ vào mái, tràn trề đến miệng,
Giọt nước sa như tiếng ca ngâm.
Trong như giá, trắng như ngần.
Lòng thanh chẳng nhuốm bụi trần mảy may.
Cơm hôm sớm dầm tay yểu điệu,
Cậy gương trong ta chiếu mặt nàng.
Soi sao cho tỏ dung nhan,
Kẻo mà bạc nội, mây ngàn thiết tha,
Cơn giải khát uống ta vào dạ,
Chữ đoàn-viên mới đã lòng nhau.
Như vầy mới toại sở cầu,
Quyết sao cho ráo giọt sầu mới nghe.

DIỆP-VĂN-KỲ

Hài-văn

Thất-thơ nhằm lúc ghiền thơ, bước vào thơ-phòng đở mụ «Văn-thơ» trong cuốn Tạp-chí Thần-kinh số 8 ra đọc. Được đọc bài thơ «Cửa sổ đêm xuân». Thất thơ lấy làm hay quá, vậy xin sao-lục ra đây để các ngài thích thơ thưởng giám.

CỬA SỔ ĐÊM XUÂN

Làng nho ai hỏi bạn cùng tôi,
Cửa sổ đêm xuân phỉ chí ngồi.
Một cõi phong lưu thường «vui» vẻ,
Vài câu thi-lễ gắng trau dồi.
Ngoài hiên gió phất ba tầng điểm,
Bên vách song sưa nguyệt rạng soi.
Thấy cảnh xui lòng người «ngơ» ngẩn,
Vừng trăng khuyết điểm dìa dầu vời.

(Thần-kinh Tạp-chí)

Thất-thơ đọc xong thích quá, bất-giác lòng thơ lai láng, lật đật mở rộng túi thơ ra để mót chữ mà họa lại bài thơ trên nầy:

THƠ HỌA

Làng thơ mừng được bạn như tôi,
Cửa sổ đêm xuân suốt sáng ngồi.
Năm vần thất niêm (1) «mài» gọt,
Tám câu bác luật (1) ráng trau dồi.
Trước thềm Thái-Bạch nhờ «nhuận» sắc,
Kẻ án Tiên-Điền cậy xét soi.

VĂN-UYỂN

QUÁN KHÁCH CANH TÀN

Đương giấc chiêm bao bỗng giật mình,
Leo-pheo án sách ngọn đèn xanh,
Đồng hồ tít-tắc khua trên vách;
Quán khách canh tàn vắng vắng tênh!

Quán khách canh tàn vắng vắng tênh!
Xót-xa mình nghỉ lại thương mình:
Chơn mây mặt biển đà bao độ,
Sương tuyết pha dần mái tóc xanh!

THỨC ĐÊM

Thao thao thức thức suốt đêm dài,
Tâm sự nầy thôi biết mấy ai?
Inh-ỏi lủ trùng reo bốn mặt,
Vo-ve đàn muỗi chọc đôi tai.
Ngọn đèn tri-kỷ lu rồi tỏ,
Chung rượu hoài-tình rót lại vơi,
Ngồi những trông trời trời chữa sáng,
Người nhà mê ngủ ngủ quên thôi!

B T M.

Thơ-thần gọi là mừng «đồng»-nghiệp,
Bạn ôi! nghĩa mới đây đừng vơi,
THẤT-THƠ Quĩ-Sợ Nhựt-Báo *lại cảo*

(1) Bác luật là bỏ luật, không kể niêm luật.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Kính tỏ cùng quí ông quí bà rỏ

Garage của tôi hiệu Garage Central, ở Boulevard Bonnard, số 26. Ngày nay, đã nhường phố lại cho MM. Lê-văn-Đức và Franchini, Direccteur du Garage Indochinois mướng.

Còn đồ đạt của tôi bán thuở nay trong hảng đồ thì đã dời hết lại ở tại tiệm tôi ở đường Amiral Courbet, số 24 và 26, ngang nhà ngủ N m-Đồng-Hương là đường hẻm hông Chợ-mới Saigon, và nơi kho của tôi ở đường lớn Boulevard Galliéni số nhà 200 về địa phận Chợ-lớn. Trừ ra một mớ xe hơi tôi bán lại cho MM Lê-văn-Đức và Franchini mà thôi. Nên nay tôi cũng còn buôn bán như khi trước là giường sắc, giường đồng, bình săng để vào xe it hao, cây cãng, thùng nước xe, đèn lanternes avant et arrière, đèn hông, đèn phares, đèn dọi, vãi lợp mui xe hơi xe kéo, bình nước mạnh, đèn diện khi, nhiếp xe hơi, échappement libre, đồ phụ tùng xe hơi, xe torpédo và chassis camionnette hiệu La Buire, máy canot, vân vân.

Vậy xin mời qui bà tưởng tình tôi là người đồng-bang đến mua giùm tôi rất cám ơn và tôi sẳn lòng tinh giá nhẹ cho qui ông qui bà.

Còn ông nào có mua xe hơi muốn gắn đèn dọi, đèn lanterne đèn hông, cây cãng, áo nệm đồ chơi, vân vân thì tôi có đủ. Xin đem xe lại tôi gắn cho đồ tốt mà lại tính giá rẻ hơn các chổ khác.

Nay kính.
NGUYỄN VĂN-KIỀU,
24 et 26, rue Amiral Courbert, Saigon.

Sindex Nouveautés

BAUDET, Directeur

2 , rue Catinat — (Angle de la rue d'Espagne) Saigon

Chemiserie — Chappellerie pour homme — Chaussure unic

Parfumerie houbigant et Chéramy

du 20 avril au 12 mai

Grande mise en vente réclame des articles suivants

Chapeau feutre pour homme bordé, coloris, assortis avec coifte soie, toute taille — Réclame	45 fr.	00
Casquette pour homme, marque ELINA — tissu laine fantaisies diverses, belle doublure satin — Exceptionnel	25	00
Béret basque bleu marine, doublure soie — avec cuir intérieur — Exceptionnel	12	00
Chausette fil belle fantaisie, nuances claires ou foncées bout et talon renforcés — Trés belle qualité	12	00
Chaussettes soie, noire ou acajou, trés fines pied et talon fil — Réclame	18	00
Montre nickelée pour homme — Trés bonne qualité — Réclame	32	50
Mouchoirs blanc avec vignettes couleur en pièce Taille 45 x 45 — La douzaine	28	50
Pochette crêpe de chine, couleur unie, toutes nuances Taille 28 x 28 — La pochette	8fr.	50
Maillot de sport, rayures jaune et rouge — Exceptionnel	22	00
Bas de sport rouge ou noir — La paire — Exceptionnel	18	00
Timbale métal argenté pour enfant — Pièce — Exceptionnel	18	00
Eau de cologne CHÉRAMY 80 degrés Parfumée au chypre, au Lillas, à l'Œillet, à la Rose, à la Fougère — Exceptionnellement		
Le 1/4 de litre	16	50
Le 1/2 litre	28	00
Le litre	50	00
Monture Vaporisation CHÉRAMY spéciale pour eau de cologne — Réclame — Pièce	16	00

Đem học trò về tây

Các ông bà muốn cho con sang học bên Pháp, cùng các cậu thanh-niên muốn theo sự học đặng hoàn toàn thì sẽ có người đưa đón tữ tế, trông nom coi sóc mọi việc và học hành chắc rằng hậu vận sẽ đặng có kết quả mỹ mãn hoàn toàn. Sẽ gởi vô học các trường Lycées, Collèges hay là Pensionnats ở Aix-Marseille tùy ý muốn của học sanh.

Nhận học-sanh từ 8 tuổi tới 20 tuổi. Giá cã tùy theo tuổi mà định từ 75 $ 00 cho tới 160 $ 00 một tháng. Dạy dỗ, bảo ban, ăn uống, giặt ũi và trông nom hết mọi việc, còn quần áo và nành phí không kể.

Ai muốn hỏi rỏ ràng, xin hảy đến Thương - Mại Hoc - Đường (Ecole Commerciale) số 146bis đường Pellerin gần báo Công-Luận mà hỏi.

Phú toàn

21-31, *rue Amiral Courbet*
Halles Centrales Saigon

Kính cáo

Ngoai trừ các ngôi hàng khác như là : Đóng giày (các thứ giày tây và Annam, giày đơn bà kiểu Thuận-Hoà).

Khách-sạng (phòng rộng rải, mát mẻ, có nghi tiết, nhà tắm W.C. sạch sẽ).

Bổn-hiệu còn chụp hình, rọi hình ra lớn, họa chơn dung, vẻ sơn-thủy thờ và tableaux décoratifsc ho hát cải-lương v.v.. nghề chuyên môn đã lâu năm thợ có tiếng xảo thủ hình chụp để lâu không phai mà lại được sắt sảo. Vẻ rất khéo và công kỷ lắm, hoặc vẽ dầu hoặc vẻ keo.

Giá cã phải chăng xin qui ông ... hoan nghinh.

[illegible]
... TOÀN

Chấn hưng nghề làm đồ nử-trang

Kính trình qui Ông, qui Bà, qui Thầy cùng qui Cô.

Lê-công-Hòa Công-ty chúng tôi thành lập ra tại Chợ-lớn cũng nhờ ơn qui đồng-nghiệp và qui Ông, qui Bà hoan nghinh và chiếu cố, hùn hiệp vào nên đã khai trương buôn bán.

Chẳng cần chi khoe khoan, quí bà và quí cô cũng đũ rỏ những đồ trang sức của Công-ty đều lựa rút những thợ ảnh tài xảo thủ trong lục-châu chế tạo rất nên huê-mỹ.

Đã biết rằng vàng hạng nào thì có giá bạc nấy, song tiền công thì phải theo sức mỗi món ; vậy trong việc khéo cũng có nhiều hạng, hoặc hạng nhứt, hạng nhì và hạng ba, chúng tôi chế ra tùy theo ý muốn của mỗi người.

Bổn Công-ty có bán đồ gia-bát xữa như là : tộ, chén, dĩa, lục-bình, v. v. là những đồ cổ tích rất quí báu xem qua lạ mắt.

Cọn những đồ nội-hóa như là : giày, dép, ghế Thonet, ghế xích-đu Bắc-kỳ v. v. cùng là đồ ngoại-dương (article de Bazar) bổn Công-ty có bán nhiều món, tính phải giá là vì ý quyết muốn cho đồng mối hàng

Vậy xin mời qui ông, qui bà, nhơn lúc nào rảnh xin dời gót đến Công-ty, trước xem sau mua dùm mà vận-động cho mau chạy hàng hóa cùng viết thơ giao thiệp buôn bán thì bổn Công ty rất hậu tình thậm cảm.

Lê-công-Hòa Công-ty.
62, boulevard Tổng Đốc Phương,
Chợlớn.

P. S. — Chẳng bao lâu bổn Công-ty sẽ định mở ra một cuộc đấu xảo nhiều món nử-trang để cho bạn đồng nghiệp Thợ-bạc tranh giải nhứt. Vậy qui bà, qui cô hảy nghĩ rang Công-ty hằng để ý chăm nom lo lắng cho các món trang sức được khéo léo huê mỹ thêm hoài

Công-ty xin nhắc lại rằng bổn Công-ty chưa khóa sổ; qui vị sẵn lòng hùn hiệp xin mau nhập cổ phần hầu tăng thành một cái Công-ty hiệp tác nặc danh của đồng bang minh cho thiệt mạnh mẽ mới làm được nhiều việc đại ích lợi thì rất qui hóa biết bao. Xin qui vị lưu ý.

Lê-công-Hòa Công-ty cẩn cáo.

Nhứt nghệ tinh nhứt thân vinh

Tốn 18$00 ou 12$ sẻ thành một nghệ thanh nhàn, lương bổng tháng sẻ được 50$00 ou 60$00 một tháng, lại ngay tiệm

Đồ-như-Liên

91-93, *rue d'Espagne*, Téléphone 690

gần xả-tây mà mướn một cái máy viết mà tập trong một tháng sẻ thành nghề

Bán đồ mỹ-nghệ Bắc-kỳ, bán giá nhứt định — Bán xe máy nhiều kiểu đẹp.— Bán đồ phụ tùng xe hơi, xe kéo xe máy — Bán đồ đèn khí, quạt máy, bóng đèn xe hơi. Thắp trong nhà bóng đèn màu, đủ thứ màu.— Bán máy viết mới chữ quốc-ngữ và cho mướn ngày, mướn tháng, mướn giờ, có thợ sữa hiệu nào sữa cũng đặng.— Bán máy hát và dĩa hát. Tây, Tàu, Cao-man, hát bộ, cải-lương, hát nhà trò bắc-kỳ.— Có tài riêng về nghề khắc hình người vô đá vô thau — Khắc con dấu bang đồng, bằng đá để mộ bia.

Có để tại tiệm những đồ đã làm rất khéo

Nhà hàng « *NAM-KIN* »

Ở tại đường Lefèvre số 11 *và* 13

Nhà hàng nầy có tiếng đã lâu, ai ai cũng biết. Nay chúng tôi sắp đặt lại cho hoàn toàn hơn.

Đồ ăn ngon, phòng ăn sạch sẽ. Bồi bếp toàn là người thiện nghệ, tiếp rước có lể phép. Xin đồng-bào chiếu cố, chúng tôi lấy làm cảm tạ.

NAM-KIN.

Ông vua thuốc lậu là ai?

Bên phương tây nghề nào không ai địch nổi thì được tặng là vua, như : vua sắt, vua dầu lửa, vua xe hơi v. v. Tại Bắc-kỳ có ông Từ-ngọc-Liên mới tiềm đặng 2 phương thuốc lậu (sang độc) và dương-mai (tim la) mầu nhiệm rất phi thường, mà không công phạt và không hại đường sanh dục, trị đặng cả và bình mới, bình cũ lâu năm sang bón, trĩ, tê, nhức mình v. v đều mạnh dứt nọc, bởi thuốc đẩy các chất độc của vi trùng bấm trong bản quang ra hết, nên không trở đi trở lại, vì vậy mà thiên hạ đã tặng cho là ông vua thuốc lậu, nên bổn hiệu mới lảnh bán độc quyền khắc cỏi Nam-kỳ. Mua thuốc xin kể căng bịnh khi sở phát đến giờ cho thật kỹ đặng gởi thuốc cho nhằm chứng. Thuốc hoàn mỗi ve dùng đặng 6, 7 ngày có toa dạy kỹ : giá mỗi ve : số 3 thuốc lậu 1 p. 50 số 6 thuốc tiêm la 2 p. 00, số 9 thuốc tuyệt nọc 1 p. 00, thuốc rất ghẻ lở tim la 0 p. 60 1 gói. Đau lậu uống số 3 kèm với số 9 tim la dùng số 6, vừa lậu vưa tim la dùng số 3 kèm số 6 thuốc gởi lãnh hóa giao ngan, mua mặt phải thêm tiền gởi năm cắt, muốn hỏi thăm phải để theo một con cò trả lời.

Thơ, mandat, dây thép để cho Monsieur Đinh thành-Song à Cáinhum

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

CÔNG-TY HỮU-HẠN VỐN 250.000 $

Công-ty làm những việc kể ra sau nầy :

1· Lảnh tiền đem gởi không hạn kỳ bằng bạc Đông-Pháp, hay là tiền quan Langsa đặng 4 ly lời mỗi năm ;

2· Lảnh tiền đem gởi có hạn kỳ (5 ly lời mỗi năm nếu gởi 6 tháng ; và 6 ly lời nếu để một năm) ;

3· Bán chi-phiếu (chèques) và gởi tiền qua Đại-Pháp bằng dây thép hay là gởi theo tàu trạm (transfert par cable ou par courrier).

4· Cho vay đủ cách ;

5· Cho vay về hàng hóa nhập cảng ở ngoại-quốc (ouverture de crédit à l'étranger).

Công-ty Việt-Nam ngân-hàng sẳn lòng mà chỉ rỏ cho đồng-bang chúng ta biết những công việc ở nhà ngân-hàng mà đồng-bang muốn cần dùng.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG, Số 54 *đường Pellerin*.— SAIGON

Dây thép nói số 748. Tên dây thép : Creditana.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022
Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022